

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

(1865-1866)

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον τὴν πρώτην καὶ δεκάτην πέμπτην ἐκάστου μηνός,

ὑπὸ

Ἀριστείδου Βαμπᾶ.

15^η Ὀκτωβρίου 1866. || Φυλλάδιον 50.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ Ἐλισάβετ Ὑψηλάντου. — ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. — Ὁ γῆς τοῦ
Δημίου. — Τὸ Φάντισμα τοῦ Ἐσπαρράκ. — ΠΟΙΗΣΕΙΣ. —
Ἡ μάχη τῶν Κεραμειῶν, μελῶδες δράμα. — Δημῶδες ἄσμα. —
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ. — Τὸ Φρούριον τοῦ Καρβύου. — Λεξικὸν
des boudoirs. — ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ. — Βιβλιογραφία. —
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΔΙΝΙΓΜΑΤΑ, ΓΡΙΦΟΙ. — Εἰδοποιήσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Ο ΚΟΜΗΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΙΣΤΟΥ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

Ἐν Ἑλλάδι	δραχ. 6.	Μετὰ παραρτήματος . . .	δραχ. 12.
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ . .	φράγ. 8.	»	φράγ. 16.

ΔΟΚΙΜΗΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΑΓΓ. ΚΑΝΑΡΙΩΤΟΥ.

|| ΟΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΗΣ,
ΑΡΙΘ. 14.

• 1866.

ΕΤΟΣ Β' ΦΥΛΛΑΔ. 50. ✻ 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1866.

Η ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΎΨΗΛΑΝΤΟΥ.

Ὑποσχεθέντες ἐν τῷ προγράμματι ἡμῶν τὴν δημοσίευσιν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ βιογραφιῶν τῶν διαπρεψάντων ἀνδρῶν ἐν τῇ πολιτικῇ, τῇ στρατιωτικῇ καὶ τῇ φιλολογίᾳ τῶν προσώπων ἐκείνων ἅτινα συνετέλεσαν διὰ τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῶν φώτων αὐτῶν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῆς πατρίδος των, ἢ τῶν προνομιούχων ἐκείνων φύσεων, αἵτινες, διὰ κόπων καὶ θυσιῶν, ἀνέτρεψαν ἐπὶ τὸ βέλτιον διὰ τῶν ἐρευνῶν καὶ ἀνακαλύψεων αὐτῶν τὸν κοινωνικὸν βίον, ἀρχόμεθα σήμερον τῆς ἐργασίας ταύτης, ἐκ τῶν διασημῶν ἀνδρῶν τοῦ Γένους, τῶν ὁποίων κατὰ καθῆκον ἱερὸν ὀφείλομεν πάντες νὰ γνωρίζωμεν τὴν ζωὴν καὶ τοὺς ἀγῶνας, λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἐκ τοῦ πρὸ μικροῦ ἐν Ὀδησσῶ συμβάντος θανάτου τῆς Μητρὸς τῆς Ἱερᾶς τῶν Ὑψηλάντων Πεντάδος.

Ἡ Ἐλισάβετ Ὑψηλάντου ἦτο ἐκ τῆς ἐπισήμου βλαχικῆς οικογενείας τῶν Βακαρέσκων, γεννηθεῖσα κατὰ τὸ 1760—1763, καὶ ἀνατραφεῖσα ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ τότε (1780) ἡγεμονεύοντος τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, ὅπου ἔλαβεν ἀγωγὴν ἐντελῶς Ἑλληνικὴν, ὡς καὶ ὀλητὴ τότε ἀριστοκρατία τῆς Μολδοβλαχίας, ἣν ἤδη ἀντικατέστησεν ἐν ταῖς χώραις ταύταις τάσις τις πρὸς ὅ,τι ἐλαφρὸν ἐπιδαψιλεύει ἡ Δύσις.

Ἡ Ἐλισάβετ ἦτο λίαν ἐνάρετος καὶ καλλονῆς ἐξόχου. Ὁ υἱὸς λοιπὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὁ Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης, μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του, ἐρασθεὶς τῶν ἠθικῶν προτερημάτων καὶ τῆς ἀπαραμίλλου καλλονῆς τῆς νέας βλαχίδος ἐνυμφεύθη αὐτήν. Ἐκτοτε ἡ ἐνάρετος γυνὴ συνεμερίσθη τῆς δόξης καὶ τῶν εὐτυχιῶν τοῦ συζύγου της καὶ, πικρότερον ἀλλὰ καὶ γλυκύτερον τυχοῦσα κληρον, ἐπέζησεν αὐτοῦ, ἵνα ἴδῃ τὸ νεανικὸν ὄνειρον τοῦ μεγάλου τούτου νοδῶ—τὴν Ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν—,

πραγματοποιούμενον διὰ τῆς θυσίας τῶν υἱῶν τῆς.

Ἡ Ἑλληνική ἱστορία εἶναι πλήρης ἐκ τῶν ἡρωϊκῶν πράξεων τῶν καλῶν τούτων τέχνων τῆς ωραίας ἐκείνης καὶ μεγάλης ἐποχῆς τῆς Ἑλλάδος! Εἰς ὅλας τὰς πράξεις των φαίνεται τὸ ἠθικὸν μεγαλεῖον τῶν πατρικῶν καὶ μητρικῶν ἐμπνεύσεων. Ἀρκεῖ δὲ ν' ἀναφέρωμεν τὸ ἐξῆς γεγονός ἵνα θαυμάσωμεν πάντες τὸ ἀρρένωπὸν τῆς μεγάλης ταύτης γυναικός.

Οἱ υἱοὶ τῆς Ἀλέξανδρος, Νικόλαος καὶ Γεώργιος εἶχον ἀναχωρήσει εἰς τὸν πόλεμον καὶ μόνος ὁ Δημήτριος ἔμεινεν αὐτῇ ὡς τελευταία παρηγορία ἐν τῇ ἐρημώσει τοῦ οἴκου καὶ τῆς καρδίας τῆς, ὅτε εἰς τὸ γινόμενον ἐν Κισνόβω οἰκογενειακὸν συμβούλιον συγκατετέθη ν' ἀναχωρήσῃ καὶ αὐτὸς, εἰπούσα τότε τοὺς ὑψηλοὺς τούτους καὶ περιπαθεῖς λόγους. «Ὅταν » πρόκηται νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ Ἑλλάς » ἀπὸ τὸ μόνον παιδί ποῦ μοῦ ἔμεινε, » στεροῦμαι καὶ αὐτό. ἄς ὑπάγῃ μὲ » τὴν εὐχή μου! »

Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι οἱ ωραιότεροι ἀδάμαντες τοῦ Ἰψηλάντικου στέμματος. Εἶναι ὅ,τι γενναϊότερον δύνανται νὰ ἐκφέρωσι χεῖλη μητρός.

Ἐφυγε καὶ ὁ μάρτυς οὗτος, ὅπως καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐπέστρεψεν ὡς καὶ οἱ ἀδελφοὶ του. Μάτην ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἐνητένιζε τὰς εἰκόνας των παραδοχοῦσα τὴν ἔλευσιν αὐτῶν. πάντες ἢ ἐπεσαν εὐγενῶς μαχόμενοι ἢ ἐμαρτύρησαν καρτερικῶς ὑπὲρ τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ Γένους.

Τὸ Ἑλληνικὸν μαρτυρολόγιον δύνανται νὰ πλουτισθῇ ὑπὸ πολλῶν ὀνομάτων τῆς οἰκογενείας ταύτης!

Ὅποια ὀδύνη διὰ καρδίαν μητρός! ὅποιος πατριωτισμὸς ἐχρειάζετο καὶ μεγαλεῖον ψυχῆς ὅπως ὑποφέρῃ τὴν φοδερὰν ταύτην στέρησιν! Ἰπάρχουσι διὰ τινὰς καρδίας αἰσθημάτων ὑπέριστα τοῦ μητρικοῦ φίλτρου.

Κλίνομεν γόνυ εὐλαβῶς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς μάρτυρος ταύτης, ἧς τάφος εἶναι ἡ καρδία παντὸς Ἑλλήνου, καὶ δεόμεθα αὐτῆς ἵνα μετὰ τῆς ἱεράς τῶν υἱῶν τῆς πεντάδος εὐλογῇ ἐξ ὕψους τὸ Γένος καὶ ἐμπνέῃ εἰς τὰς ψυχὰς πάντων τὸν ἔρωτα τῆς Πατρίδος.

Ἐκ τοῦ προσεχοῦς φυλλαδίου ἀρχόμεθα τῆς ἱστορίας ὀλοκλήρου τῆς οἰκογενείας τῶν Ἰψηλάντων πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀρθρου τούτου.

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

(HENRI CONSCIENCE.)

(Συνέχεια ἴδι φυλ. 49.)

— Ἦ Θεέ μου, συγχώρησόν με! ἐτόλμων νὰ σ' αἰτιῶμαι καὶ εἰς ἀνταμοιβὴν μοὶ ἔδωσες διὰ σύντροφον ἕνα τῶν ἀγγέλων σου!

Ἡ ἔκφρασις αὕτη τῆς εὐγνωμοσύνης συνεκίνησε τὴν Λίαν καὶ ἐρύθημα ἐκάλυψε τὸ μέτωπόν της σπινθὴρ δὲ ὑπερηφάνιας ἔλαμψεν εἰς τὰ βλέμματά της.

Καθ' ὅν χρόνον ἐγένετο ἡ συνδιάλεξις αὕτη μεταξύ τῶν δύο ἐραστῶν, ὁ Φράντς εἶχεν ἐξακολουθήσει τὴν ἐργασίαν του, χωρὶς πολὺ νὰ προσέξῃ εἰς τὴν ἀδελφὴν του καὶ τὸν Γεράρδον· ἀλλ' ὅταν τὸ τετράγωνον του ἐπεραιώθη, ὁ ὕπνος ἤρχισε νὰ τὸν καταλαμβάνῃ καὶ πλησιάζας τὴν Λίαν τῇ εἶπεν.

— Ἄ! Λίνα, νυστάζω πολὺ καὶ θὰ ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ· πρέπει νὰ εἴπῃς εἰς τὸν Γεράρδον νὰ ἔρχηται ἄλλοτε ἐνωρίτερον.

Μηλοπότι ὁ Γεράρδος εἶχεν ἀκόμη πολλὰ ν' ἀνταλλάξῃ μὲ τὴν ἐρωμένην του, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐρῆσῃ τὸν ἀγαθὸν Φράντς τῆς ἀναπαύσεώς του, ἔλαβε τὸν πῖλόν

του καὶ ἔτοιμος νὰ ἐξέλθῃ εἶπε.

— Φράντς, αὐριον θὰ κατατομήσω ἀνθρώπον τινα ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος.

— Πρόσεξον πολὺ! ἀπάντησε μετ' ἀδιαφορίας ὁ Φράντς· διότι ἐὰν δειχθῆς ἀνεπιτήδειος θὰ φανευθῆς ὅπως ὁ δῆμιος Χάρμενς· ἀλλ' ἐν περιπτώσει τοιαύτη θὰ σὲ βοηθήσω.

Ὁ νέος δῆμιος ἠτένισε περίλυπος τὴν Λίαν καὶ προχωρῶν πρὸς τὴν θύραν ἀπεχωρίζετο αὐτῆς, ἀπομάσσων δάκρυ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του· ἡ Λίνα δραμοῦσα τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ μὲ φωνὴν ταχεῖαν καὶ ἐκφραστικὴν τῷ λέγει.

— Θὰ ἔλθω εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἰκριώματος... ἰδέ με καλά!

Καὶ ἤκουσε, δακρύουσα καὶ θλιβομένη, τὸν ἦχον τῶν βημάτων τοῦ ἐραστοῦ τῆς εἰς τὴν ὁδόν, ὅστις ἐξηρανίζετο εἰς τὴν ἀπόστασιν.

II

Ὅτε ὁ Φράντς ὑπέικων εἰς τὰς προσκλήσεις τοῦ Μορφέως διέκοψεν ἀπροσδοκῆτως τὴν συνδιάλεξιν, ὁ Γεράρδος δὲν εἶχεν ἐπαναλάβει εἰς τὴν Λίαν τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν, διότι ἐφροεῖτο νὰ τῇ προξενήτῃ νέας ὀδύνας· ἐν τούτοις εἰς τὸ βλέμμα τοῦ νέου δημίου, ὁ χαιρετισμὸς οὗτος ἦτο ἀνεκλάητος διότι σταθερῶς καὶ ἀδισαίστως εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μὴ καταστήσῃ κοινωνὸν τῆς ἀθλίας τύχης του τὴν ἀγνὴν καὶ μεγαλόψυχον κόρην.

Ἀκολουθήσας μὲ βῆμα ταχύ, ἀλλ' ὄχι πολὺ στερρόν, τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Δουριῶ εἰς τὴν κατοικίαν του ἄγουσαν ἐφθασε, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῇ, πλησίον τοῦ Γελαίου· ἔκρουσε θύραν τῆς ὁποίας τὸ αἵματηρὸν χρῶμα ἐδείκνυε κατὰ τὴν ἡμέραν τὴν οἰκίαν τοῦ δημίου.

Ἄμα ὁ ὑπηρέτης ἤνοιξεν, ὁ Γεράρδος ἠρώτησε.

— Λοιπὸν, Ἰωάννη, ὁ δικαστὴς ἦλθεν ἐδῶ; — Μάλιστα· πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησεν· ὁ πατήρ σου μὲ διέταξε νὰ σοὶ εἶπω, ὅτι σὲ περιμένει.

Ὁ Γεράρδος ἀνέβη τὴν κλίμακα καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ὁ πατήρ του ἔκειτο ἀσθενὴς ἐπὶ τῆς κλίνης του.

Ὁ γέρον δῆμιος ἦτο ὄχρος καὶ κάτισχνος· παρατήρει τίς, ὅτι ἀλγηδόνες με-

γάλαι εἶχον ἀποξηράναι τὰς παρειάς του καὶ κοιλώσει τοὺς ὀφθαλμούς του.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι αἱ ἀσθενεῖαι τοῦ μαρasmus ἐξαντλοῦσι τοιοῦτοτρόπως τὰς δυνάμεις τοῦ σώματος, ὥστε δὲν ἀπολείπονται ἢ τὰ ὀστά καὶ τὸ δέρμα, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια τῆς ψυχῆς δὲν ἐπηρεάζεται, τὸν νκντίον δὲ κατὰ λόγον τῆς ἐξασθενήσεως τῶν σωματικῶν δυνάμεων ἡ διάνοια καθίσταται ἰσχυροτέρα· τοῦτο συνέβαινεν εἰς τὸν γέροντα δῆμιον· καίτοι πάσχων καὶ ἐξησθενημένος φυσικῶς, εἶχε τὸ πνεῦμα ἐλεύθερον ὡς καλῶς ἔχων ἄνθρωπος. Ὅταν ὁ υἱὸς του εἰσῆλθεν ἔστρεψε πρὸς αὐτὸν τοὺς σπινθηροβολοῦντας ὀφθαλμούς του· ἀλλ' οὐδὲ λέξιν ἐπρόφερεν.

Ὁ Γεράρδος ἔσπευσε νὰ λάβῃ κάθισμα, τὸ ὁποῖον ἔθεσε πλησίον τῆς κλίνης τοῦ πατρὸς του, κατόπιν ὤθησε τὴν χεῖρά του ὑπὸ τὰ σκεπάσματα, ἤρπασε τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς του, τὴν ἔθλιψε καὶ ἀνέκραξε μὲ φωνὴν τρέμουσιν καὶ ἠλλοιωμένην.

— Πάτερ μου, πάτερ μου! ὁ δικαστὴς ἦλθεν ἐδῶ! εἶπέ μοι τίς εἶναι ἡ ἀπόφασίς σου; θὰ γίνω δῆμιος;

— Γιέ μου, ἀπάντησε τεθλιμμένος ὁ πατήρ, ἐξήντησα παρὰ τῷ δικαστῇ ὅλας τὰς προσπαθείας μου· δὲν θέλει νὰ σὲ ἀντικαταστήσῃ ὁ ὑπηρέτης μας· οὔτε χουσοῦς, οὔτε παρακλήσεις ἠδυνήθησαν νὰ τὸν κάμψωσι· θὰ γίνῃς δῆμιος, δυστυχῆ μου υἱέ!

Ὁ δυστυχὴς νέος εἶχε προΐδει τὴν ἀπόφασιν ταύτην, τῆς ὁποίας ἡ βεβιαωμένη ἀπαγγελία τῷ προξενήσεν ἐν τούτοις ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν· φρικίασις διέτρεξεν ὅλα του τὰ μέλη καὶ ἔσφιγγε τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς του μετὰ σπασμωδικῆς βιαιότητος· ἡ κίνησις αὕτη ὑπῆρξε στιγμιαία ὁ Γεράρδος ἐπανεπέσεν εἰς τὴν συνήθη μελαγχολίαν του καὶ στενάζων εἶπεν:

— Αὐριον λοιπὸν· αὐριον, πάτερ μου, θὰ μὲ ἐγκαταλίπη καὶ ἡ ἐσχάτη τῆς εὐτυχίας ἐλπίς· αὐριον τὸ αἷμα οὐματος θ' ἀναπνῆξῃ κατ' ἐμοῦ... τὸ οἰκτρὸν μου στάδιον θ' ἀρχίσῃ... δολοφόνος ἔμμισθος! δολοφόνος!

— Γιέ μου, εἶπεν ὁ πατήρ διακόπτων αὐτὸν διὰ φωνῆς συγκεκινημένης· πρόπαρασκευάσου διὰ ζωὴν μάρτυρος καὶ παθημάτων. ἐκάστη κεφαλὴ τὴν ὁποίαν θὰ

κόπτης θά πίπτῃ ἐπὶ τῆς καρδίας σου ὡς βράχος καὶ ὅταν σωρευθῶσι πολλοὶ τοιοῦτοι, τότε θ' ἀποθάνῃς, ὅπως ἤδη ἐγώ· ἀλλ' ἐκεῖ ἐπάνω ὑπάρχει κριτὴς ὅστις ἐπανορθοῖ τὰς ἀδικίας, τὰς ὁποίας ὑφίσταμεθα.

Ὁ Γεράρδος προσέσχεν εἰς τὸ θλιβερὸν τῶν λόγων τοῦ πατρὸς του χωρὶς νὰ ἀκούσῃ καὶ τὴν παρήγορον ἐξενεχθεῖσαν ἐν τέλει παρατήρησιν, καὶ ἐξηκολούθησεν.

— Ἢ! ἐξηγῶ ἤδη τὸ μῖσος τῶν πολιτῶν ἐναντίον μου! δὲν εἶναι δυνατόν νὰ στέλλω εἰς τὸν ἄδην ἓνα ἐξ αὐτῶν καθεκαστην, ἀθῶον ἢ ἐνοχον χωρὶς νὰ μισῶμαι· καὶ ἐν τούτοις ἂν ἠδύνατο νὰ ἴδωτιν ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν στιγμήν ταύτην, δὲν ἤθελον μὲ μισήσῃ. — Φρονοῦσιν, ὅτι ὁ δῆμιος τέρπεται χύνων τὸ αἷμα καὶ ὅταν εἰς τὴν θέαν τοῦ γυμνοῦ αὐχένος τοῦ θύματος ὠχρίᾳ καὶ τρέμη, ὅταν αἱ χεῖρες του δὲν δύνανται πλέον νὰ βαστάσωσι τὸ φοβερὸν φάσγανον, τότε τὸν λιθοβολοῦσιν ὡς ἀνεπιτήδειον δῆμιον καὶ ἐκ τῆς εὐσπλαγχνίας ἐξησθενημένον!

— Τὴν ἀντίφασιν ταύτην πολλάκις τὴν ἐμελέτησα, υἱέ μου, ἀλλ' οὐδέποτε τὴν κατενόησα.

— Ἐγώ, πάτερ μου, τὴν κατενόησα πρὸ πολλοῦ· ἀναγκαιῶς εἰς πᾶσαν κοινωνίαν ἀνθρώπων πρέπει νὰ ὑπάρχῃ θύμα, δυστυχῆς τις, κατὰ τοῦ ὁποίου ἅπανα ἡ σκληρότης, ὅλον τὸ μῖσος, τὸ ὁποῖον κρύπτεται, εἰς τὸ βάθος τῶν καρδιῶν, νὰ ἐκχέτῃται· ὁ δυστυχῆς οὗτος καλύπτεται ὑπὸ τῶν ὕβρεων τῆς κοινωνίας· καθόσον δύνανται νὰ τὸν κακομεταχειρίζονται καὶ νὰ τὸν περιφρονῶσιν ἀνευ τύψεως τοῦ συνειδότος· οἱ ἄνθρωποι πάντοτε ἐπανορθοῦσι τὰς ἀδικίας των, ἀνερχόμενοι κατὰ μίαν τὰς βαθμίδας τῆς κακίας. . . . Ἀλλὰ, πάτερ μου, δὲν ὑπάρχει λοιπὸν οὐδὲν μέσον νὰ δοκιμάσω, ὅπως ἐκφύγω τῆς τύχης ταύτης; δὲν δύναμαι νὰ ἐξοικειωθῶ μὲ τὴν ἰδέαν νὰ φονεύω τοὺς ὁμοίους μου· μοὶ φαίνεται ὅτι αὐριον θὰ καταστῶ οἰκτρὸν καὶ ἄθλιον πλάσμα· θὰ ἀπεχθάνομαι ἐμὲ αὐτόν· ἀλλὰ περισσώτερον θάρρος! ἔχω ἀνάγκην αὐτοῦ.

— Υἱέ μου, τῷ λέγει ὁ πατὴρ διευθύνων τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν τράπεζαν· λάβε τὸ βιβλίον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον

ὁ δικαστὴς μοὶ ἐπέδειξε καὶ ἀνάγνωθι τὴν καταδίκην σου ἐπὶ τῆς ἡνεφγμένης σελίδος.

Ὁ Γεράρδος ἀνέγνωσε περιδεῶς τὴν ἀμετάκλητον τύχην του καὶ ῥίψας τὸ βιβλίον κατὰ γῆς μετ' ἀγανακτήσεως καὶ ὀργῆς ἀνέκραξε:

— Κατηραμένος ἔστω ὁ ἀδικὸς νόμος ὅστις θηλάζοντα ἔτι μὲ κατεδίκασε νὰ χέω τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων, ποτιζόμενος ἀπὸ τὰ ὄνειδῶ των! ὦ κοινωνία! εἶναι λοιπὸν ἀληθές τοῦτο! ἀνηστήθης ἀπὸ τοῦ λίχνου μου καὶ εἶπες: τὸ τέκνον τοῦτο ἀνήκει εἰς ἐμέ· διότι εἶναι τὸ πρωτογενὲς δημίου: ἄς παραδοθῇ εἰς τὰς ὕβρεις τοῦ πλήθους, ἄς καλύπτεται ἀπὸ αἷμα καὶ συκοφαντίας· ἄς ζῇ μετὰ τῶν ἀδελφῶν του ὡς ὄφις, τοῦ ὁποίου φεύγουσι τὴν θέαν μετὰ φρίκης, πικρὸν σκῶμμα! ἐνῶ ἀπήγγελλε κατ' ἐμοῦ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐγὼ ἤμην ἐντὸς τοῦ λίχνου μου μειδιῶν πρὸς τὸν ἀκτινοβολοῦντα ἥλιον! . . . πάτερ μου, πιστεύεις λοιπὸν ὅτι ἐγεννήθην ἀνευ καρδίας καὶ ὅτι τοῦτο οὐδῶλος κωλύει νὰ ταφῶ ὑπὸ τοὺς προπηλακισμοὺς τῆς ἀτιμίας;

— Ἡ ἀπελπισία σὲ παραφέρει πολὺ μακρὰν, Γεράρδε, ἀπήντησε στεναζὼν ὁ πατήρ· ἐννοῶ τὴν θλίψιν σου· παρήλας πολλὸς καιρὸς ἕως οὗ καταβάλω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδικὴν μου· ἀλλὰ συλλογίσθητι ὅτι ὁ δῆμιος εἶναι ἀναγκαῖος ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ὑποχώρησον εἰς τὴν τύχην, τὴν ὁποῖαν ὁ Θεὸς σοὶ ἐπεφύλαξεν· ἴσως θὰ εὐτυχῆσῃς κατὰ τὴν ζωὴν σου, ὅσον πικρὰ καὶ ἂν ᾖ, ν' ἀπολαύσῃς ὥρας ἡσυχίας καὶ ἀναπαύσεως.

— Ἦρας ἀναπαύσεως; καὶ ἀπῆλαυσας σὺ πάτερ μου; καὶ ἡ ἀνάπαυσις σ' ὀδηγεῖ πρὸς τὸν τάφον; τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα ἀπὸ εἰκοσαετίας ἔχυσας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ υἱοῦ σου ἦσαν δάκρυα χαρᾶς; Ἢ! μὴ μ' ἀποκρύπτεις τὸ ἀποτρόπαιον τῆς εἰμαρμένης μου· σὺ πάτερ μου, εἶχες τὸ θάρρος νὰ τὸ ὑποστῆς· ἀλλ' ἐγὼ δὲν αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν τόσο ἰσχυρόν! . . . Θάνατε! θάνατε! σὲ προκρίνω! Ἐὰν μᾶς πλῆξῃ ταῦτοχρόνως αὐριον αἱ ψυχὰί μας ἐλευθεραὶ καὶ εὐτυχεῖς διὰ πάντοτε θ' ἀναβῶσι πρὸς τὸ δικαστήριον τοῦ Θεοῦ καὶ θ' ἀναγνωρισθῶσιν ἴσως εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ὁ γέρον δῆμιος μετ' εὐχαριστήσεως ἐ-

νόησεν ὅτι ἀκτίς ἐλπίδος εἰσέδυσεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ υἱοῦ του καὶ θέλων νὰ τὸν πείσῃ νὰ ἡσυχάτῃ ἤρξατο οὕτως:

— Ἡ μακρὰ αὕτη συνδιάλεξις ἐκούρασε τὸ στήθος μου, θὰ σοὶ δώσω μίαν συμβουλήν· ὅταν αὐριον ἀναβῆς ἐπὶ τοῦ ἰκρίωματος, μὴ παρατηρήσῃς τὸν λαόν, διότι ὅλα τὰ ὄμματα ταῦτα, ὅπου λάμπει αἰματηρὰ περιέργεια θὰ σὲ θορυβήσωσι καὶ θὰ τρέμη. Φαντάσου ὅτι εἶσαι μόνος μετὰ τοῦ κατὰδίκου εἰς τὸ ἰκρίωμα καὶ διεύθυνον καλῶς τὸ κτύπημά σου, καθόσον ἂν δι' ἐνὸς κτυπήματος δὲν φονεύτῃς τὸ θῦμά σου, ἄπειροι φωναὶ θὰ ἐξεγερθῶσιν ἐναντίον σου καὶ ἴσως δὲν θὰ σ' ἐπικνίδω ζῶντα. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον θὰ παρακλῶ τὸν Θεὸν ἵνα ἐν τῇ εὐσπλαγχνίᾳ του σοὶ δώσῃ τὴν δύναμιν νὰ ἐκπληρώσῃς τὸ ὀλέθριον καθήκόν σου. Πήγαινε, τέκνον μου, καὶ αἱ εὐχαὶ μου, ἄς σ' ἀκολουθῶσιν!

Ἢδη αἱ λέξεις συνέρροον ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ Γεράρδου καὶ ἀναμφιβόλως τὰ παράπονά του θὰ εἶχον ὑπερχειλίσαι· ἀλλ' ἰδὼν τὸν πατέρα του σπογγίζοντα δάκρυ ἀπεφάσισε νὰ μὴ βεβαιώσῃ τὰς θλιβερὰς προκαταλήψεις τοῦ γέροντος καὶ ἐνῶ ἠτοιμάζετο νὰ εἶπῃ: ὦ! θὰ τρέμω δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ κτυπήσω! ἐκρατήθη ἀπὸ στοργὴν τὸν ἐνηγκαλίσθη τρυφερῶς, ὡς ἂν ἐπρόκειτο νὰ χωρισθῇ διὰ παντός αὐτοῦ καὶ μετὰ συγκινήσεως βαθύτης ἀπήντησεν:

— Ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ, πάτερ μου, ὦ! ναὶ ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ!

Εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἔκλεισε καλῶς τὴν θύραν, καὶ καθίσας πλησίον τῆς τραπέζης, ἐτήρηξεν ἐπὶ τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν του· προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ χωρὶς νὰ βλέπῃ οὔτε ταύτην, οὔτε τι ἄλλο ἔμεινεν ἐκεῖ κρατῶν τὸ βλέμμα σταθερὸν καὶ ἀπλανές.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ὅτε ὁ ἥλιος ἐφώτισε μὲ τὰς πρώτας ἀκτῖνάς του τὸ δωμάτιον, ὁ δυστυχῆς νέος εὐρίσκετο εἰς τὴν αὐτὴν ἔκστασιν, καθήμενος ἀπέναντι τῆς τραπέζης, ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς· ἰδιοτρόπως προσκεκολλημένους ἐπὶ φασγάνου, τὸ ὁποῖον ἔστρεφε καὶ ἐπανάστρεφε ὡσεὶ ἐπηρεσκετο νὰ βλέπῃ ἀποστράπτοντα τὸν στιλπνὸν χάλυβα.

III

Ἡ ἐπιοῦσα ἦτο ὠραία ἡμέρα τῆς ἀνοίξεως, ὁ ἥλιος διέχεε τὸ εὐεργητικὸν φῶς του ἀπὸ τὸ ὕψος οὐρανοῦ αἰθέριου καὶ δικρυνοῦς, εἰς τοῦ ὁποῖου τὸ εὐδίων ἐφαίνοντο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μικρὰ κατὰλευκα νέφη· τὸ εὐδιάθετον τῶν κατοίκων τῆς Ἀνδέρσσην ἐμαρτύρει τρανῶς τὴν ἀτμοσφαιρικὴν ταύτην κατάστασιν, πανταχοῦ ἐβλεπέ τις περιπατοῦντας ἀνθρώπους ἐνδεδυμένους τὰ καλὰ τῆς ἐορτῆς ἐνδύματα μὲ ζωηρὰ χρώματα. Τὰ παιδιά ἐπαιζον καὶ ἐπήδων εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ πληθὺς ἐντόμων πτερωτῶν ἐρχομένων ἐκ τῆς ἐξοχῆς πρὸς τὴν πόλιν, ἀνήγγειλον, ὅτι ἡ φύσις ἤνοιξε τὸν γόνιμον κόλπον τῆς καὶ τοῖς ἀπέδωκε τὴν ζωὴν.

Τὴν δεκάτην ὥραν ἅπαν τὸ πλῆθος εἶχε συναθροισθῆ εἰς τὰ πέριξ τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας, ἵνα ἴδῃ ἐξερχομένην τὴν λειτανείαν· οἱ θεαταὶ τὴν κεφαλὴν ἀποκεκαλυμμένην ἔχοντες παρετήρουν κυματιζούσας τὰς μεγαλοπρεπεῖς σημαίας μέχρις οὗ τὰ ἄγια μυστήρια ἐπλησίασαν αὐτούς. Τότε ἔθεσαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ χειρῶμακτρα αὐτῶν καὶ πλήρεις σεβασμοῦ ἔκλιναν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ἐνῶ ὁ δικλάμπων χρυσὸς τῶν ἀμφίων προσήλκυε πάντων τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ἱερέα καὶ τὸ θυσιαστήριον, ἄσφα μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἐμβριθεῖς φωνῆς ἀνθρωπίνης προσετέθη, ἵνα αὐξήσῃ τὴν γενικὴν κατάνυξιν· κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην δὲν ὑπῆρξέ τις ἐν τῷ πλήθει, ὅστις δὲν ἐλθισμόνησε τὴν γῆινον κατοικίαν του, ἵνα κατὰ φαντασίαν ἀνυψωθῇ πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ.

Ἀμέσως μετὰ τὴν λειτανίαν εἰσῆλθον κατὰ σειρὰν τὰ μέλη τῶν συντεχνιῶν, καὶ πρῶτον εἰσῆλθον ἡ συντεχνία τῶν Ἐδρημέρων κατόπιν ἡ τῶν Ἀρχεβουσιέρων, εἶτα οἱ ἀδελφοὶ τῆς μεγάλης καὶ τῆς μικρᾶς Ἀρβαλέτης καὶ ἐπὶ τέλους οἱ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ Τόξου, πάντες μὲ κομψὰ ἐνδυμασίας καὶ φεγγοβολοῦντα ὄπλα· μόλις εἰσῆλθον καὶ κίνησις βιαία παρετηρήθη, ἕκαστος προσεπάθει ν' ἀνυψώσῃ τὴν κεφαλὴν του ὑπεράνω τῶν ἄλλων· ἀ-

(Ἀκολουθεῖ.)

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

ΤΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ,

Ἰπὸ ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΑ ΣΧΙΝΑ.

(Ευνέχεται. Ἰδε φυλ. 49.)

— Παρατηρήσατε τὴν λαμπρὰν φλόγα, τῆ εἶπεν ὁ βαρῶνος μετὰ τοῦ σκληροῦ καὶ σκωπτικοῦ μειδιάματός του, ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξέβαλλον παράδοξόν τινα φλόγα. Παρατηρήσατε τὸν περιδινόμενον αὐτὸν καπνὸν, τὰς ὡς πτεροθυσάνους τοῦ πυρὸς ἀναπνέουσας αὐτὰς λάμψεις. Μὰ ὅλους τοὺς διαβόλους τῆς κολάσεως, δὲν εἶναι ὠραῖον θέαμα; Νομίζω στιγμὰς τινὰς ὅτι παλαιῶ περιισχύος μετὰ τοῦ Σατανᾶ. . . . Καὶ οἱ ἀνυπότακτοι αὐτοὶ ἀχρεῖσι, οἵτινες συστρέφουσι τοὺς βραχίονας ἀπὸ τῆς ἐτέρας ὀχθῆς, δὲν ὁμοιάζουσιν ἀρκετὰ τοὺς καταδίκους τοῦ σκοτεινοῦ βασιλείου;

— Γάσπαρδ, ἐκραύγασεν ἡ Καλίστη μετὰ φρικῆς καὶ λύπης, ἐν ὀνόματι τοῦ οὐρανοῦ, συνέλθετε! Μὴ ἐπαυξάνετε τὰ ἀμαρτήματά σας. Φεῦ! ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι ἤδη μέγιστος! Ὅποιον φρικώδη χάραν εὐρίσκετε βλέποντες χυνόμενα δάκρυα, ἀκούοντες στεναγμούς, περκατηρῶντες χειμάρρους αἵματος, οἱ ὑπνρέται σας αὐτοὶ, καὶ αὐτοὶ οἱ μᾶλλον ἀφοσιωμένοι στρατιῶται εἶναι ἡγανακτισμένοι, ἐκ τῶν ὠμοτήτων σας. Ὁ κρότος τῶν κακουρημάτων σας ἐφθασε μέχρι τοῦ βασιλέως τῆς Νοβάρρας. Τὸ γινώσκετε, διότι σὰς ἐπιμψε ἕνα τῶν ὑπασπιστῶν του, ἵνα σὰς νουθετήσῃ. Προσέξτε μὴ τὰ ὠθήσητε ἕως ἄκρου. Γάσπαρδ, Γάσπαρδ εὐσπλαγχνισθῆτε τοὺς δυστυχεῖς, ἵνα καὶ ὁ Θεὸς λάβῃ εὐσπλαγχνίαν ὑπὲρ ὑμῶν!

— Τὸ αἶμα λοιπὸν σὰς προξενεῖ φόβον, τῶρα! ἀπήντησεν ὁ βαρῶνος μετὰ παράδοξου μειδιάματος, ὑπὸ τὸ ὅποιον ἡ ἀτυχὴς γυνὴ ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμούς· σὰς ἐγνώρισκα γενναϊοτέραν ἄλλοτε. . . .

— Γάσπαρδ! εἶπεν αὕτη ἐγειρομένη μετ' ἐξιοπρεπειᾶς, ἡ ἀκολασία ἐμόλυνεν ἐπὶ τοσοῦτον τὴν καρδίαν ὑμῶν, ὥστε

δὲν ἐναπομένει πλέον ἀκτίς τις ἀνδρείας καὶ ἱπποτισμοῦ; Δὲν ἐρυθριᾶτε ὑβρίζοντες ἐκείνην ἥτις ἀπώλλετο δι' ὑμᾶς;

— Ἄρκει, εἶπεν ὁ βαρῶνος μετ' ὀργῆς, αἱ ἐπίμονοι παρακλήσεις σας μὲ ταραττοῦσιν. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰσὶ στασιασταί, τοὺς ὁποίους ἐτιμώρησα ὡς τοῖς ἀνῆκεν. . . ὡς πρὸς δὲ τὸν βασιλέα τῆς Νοβάρρας ἐὰν τολμήσῃ νὰ ριψοκινδυνεύσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μου, θέλει διδαχθῆ ἐπὶ ζῆμιά του ὅτι ὁ βαρῶνος Ἐσπαρράκ εἶναι κύριος εἰς τὰ τιμάρια του, καὶ ὅτι δὲν ἀνέχεται οὐδεμίαν ἐτέραν ἀρχὴν ἢ τὴν ἰδικήν του, οὔτε αὐτὴν τὴν τοῦ Θεοῦ. Μετὰ τοὺς φοβεροὺς αὐτοὺς λόγους, ἀπώθησε τὴν ἐνδακρυν σύζυγόν του καὶ ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης ὅπως μεταβῆ εἰς μέγα τι χόρισμα, ὅπου συνείθιζε νὰ παίζῃ τὴν σφαιρὰν μετὰ δύο ἢ τριῶν ἐκ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ· εἶτα ἀποπέμψας αὐτοὺς εἰσῆλθεν εἰς μικρὸν τινα πύργον, τοῦ ὁποίου ἡ εἴσοδος ἦτον ἀπηγορευμένη εἰς ὅλους καὶ εἰς τὴν βαρῶνην αὐτὴν καὶ ἐν τῷ ὀποίῳ ἔζη νέα τις Κρεόλη, ἥτις ἐξῆσκε ἐπὶ τοῦ βαρῶνου ὀλεθρίαν ἐξουσίαν. Εἶτε φύσει σκληρὰ, εἶτε ἔχουσα μυστικὸν τινα σκοπὸν, ἐξέκαιε πάντα τὰ κακὰ ἰδιώματα τοῦ Γάσπαρδ καὶ τὸν παρῶρμα ἀκαταπαύστως κατὰ τῶν ὑποτελῶν του καὶ κατὰ τῆς συζύγου του αὐτῆς.

Ἰπὸ τὴν φοβερὰν αὐτῆς ἐπιβρόχην ὁ ὠραῖος ἱππότης δὲ Μωλεᾶκ εἶχε χάσει τὰ ὀλίγα προτερήματα, ἅτινα εἶχον καταστήσει ἄχρι τότε ἡττον μισητὰ τὰ ἀμαρτήματά του, καλύπτοντα αὐτὰ δι' ἐπιχρίσεώς τινος ἱπποτισμοῦ. Ὁ δυστυχὴς εὐγενὴς εἶχε καταστῆ εἰδὸς τι σατράπου πεπωρωμένου ὑπὸ τῆς ἀκολασίας καὶ ἀποκτηνωμένου ὑπὸ τῶν ἡδονῶν τῆς τραπέζης καὶ τῆς ἀσελγείας.

Ἄπαξ πλησίον τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ, γινωσκούσης νὰ τὸν διασκεδάξῃ διὰ θαυμασίων ἱστοριῶν, χορῶν καὶ ἀσμάτων ξένων, ὁ βαρῶνος δὲν ἐδέχετο πλέον ἐνόχλησίν τινα. Ἀτυχὴς τις ταχυδρόμος παραβάς ποτε τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσόδου, ἵνα τῆ διακοινώσῃ κτεπεῖγόν τι νέον, ἐπλήρωσε τὴν ἀσυνεσίαν ταύτην διὰ τῆς ζῆφης του. Ὄθεν τὸ φρόδιον ἡδύνατο νὰ κατ' ἀπὸ βάσεως μέχρι κορυφῆς πρὶν ἢ τις ριψοκινδυνεύσῃ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ παραξῆ τὸν βαρῶνον.

III

Ἦτο μία ὥρα περίπου μετὰ μεσημβρίαν, ὅτε δέκα ὀπλοφόροι τοῦ βαρῶνου ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἀνθυπαπιστοῦ αὐτοῦ Βαλεντίνου Δελακαζάβε, ἔθεντο τὸ πῦρ εἰς τὰ δύο χωρία τῆς Βέας καὶ τοῦ Καστελβίου. Ἡ πυρκαϊὰ ματαίως πολεμηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀδυνάτων δυνάμεων τῶν γυναικῶν, τῶν παιδίων καὶ τῶν οἰκᾶδε ἐναπομεινάντων γερόντων αὐξάνουσα ὅλον ἐν, διήρκει ἐτι τὴν ἐξιδύμενην ὥραν τῆς ἐσπέρας. Αἱ φλόγες μεμιγμέναι μετὰ καπνοῦ καὶ λάμψεων ἐφοίνισσον τὸν ποταμὸν καὶ τὸν οὐρανόν.

Οἱ δώδεκα πρόκριτοι τοῦ Βέας καὶ τοῦ Καστελβίου ἔμενον πάντοτε προσηλωμένοι εἰς τὰς ἀψίδας τῆς γεφύρας. Ἐξήνητλημένοι ὑπὸ τῶν προσπαθειῶν ἵνα κρατήσωσι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, κατῶρθωσαν τέλος νὰ χαλαρώσωσι τὰ σχοινία, ἐφ' ὧν ἦσαν ἀνηρτημένοι αἱ χεῖρές των. Ἐκείνος τοῦ ὁποίου ὁ βαρῶνος εἶχεν ἐκχύσει τὸν ὀφθαλμὸν, ἐπέπλεεν ἤδη ὡς ὄγκος ἀναίσθητος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν κυμάτων· ἀνευ ἐνστίκτου τινος κινήσεως ἢ μᾶλλον εἰδους τινος σπασμοῦ, ὅστις τὸν ἠνάγκαζε νὰ ρίπτῃ τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὰ ὀπίσω, ἤθελε πνιγῆ πρὸ πολλοῦ. Ἐμελλεν ἐν τούτοις μετ' οὐ πολὺ νὰ ὑποκύψῃ, καθόσον καὶ οὕτω κατέπινεν ἐνίοτε ποσὸν τι ὕδατος.

Ἐτερός τις, ὠραῖος νεανίας τοῦ Καστελβίου, μὴλίς ἀναβρώσας ἐκ πληγῆς καρβίνας, ἠσθάνετο ταύτην ἐπανοιγημένην ἐκ τῆς συναφείας πρὸς τὸ ὕδωρ. Ἦμιπεπνιγμένος, προσηλώθη σπασμωδῶν εἰς τὸν τράχηλον ἐνὸς τῶν συμπατριωτῶν του, τὸν ὁποῖον τὸ θάρος του ἠνάγκαζεν ἐπαίσθητῶς νὰ βυθίζηται ὑπὸ τὸ ὕδωρ.

Δεκαπέντε περίπου ἄνθρωποι ἔσχον τὸ θάρρος νὰ ριφθῶσιν εἰς τὸ ὕδωρ, ὅπως κολυμβῶντες φθάσωσιν εἰς τὴν ἐτέραν ὀχθὴν τοῦ ποταμοῦ, ἐν τῇ ὀποίᾳ εἶχον ἀφήσει τὰ προσφιλῆ αὐτοῖς ἀντικείμενα. Τρεῖς ἀπώλεσθησαν. Οἱ λοιποὶ, ἐνωθέντες μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων προσεπάθουν ματαίως νὰ καταβάλωσι τὰς προόδους τῆς πυρκαϊᾶς.

Οἱ δ' ἄλλοι, συνηθροισμένοι ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ, ἤκουον σκυθρωποὶ δύο ξένους, ἐνδοδυμένους ὡς αὐτοὶ, οἵτι-

νες εἶχον παρεσδύσει μεταξὺ των καὶ τοῖς ὠμίλουν μετὰ ζωηρότητος λαμβάνοντες αὐτοὺς κατὰ μέρος.

Εἰκοσὶς περίπου ὀπλοφόρων ἕστατο παρὰ τὸ κεκλεισμένον διάφραγμα τῆς γεφύρας πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ὑπερκαπίσῃ ἐν ἀνάγκῃ τὴν διάβασιν, ἐὰν οἱ χωρικοὶ ἐδοκίμαζον νὰ βιάσωσιν αὐτήν.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἱππότης τις πάνοπλος συνοδευόμενος ὑφ' ἐνὸς ὑπασπιστοῦ καὶ δέκα ὀπλιτῶν, φερόντων ὄπλα ἀνευ οὐδενὸς συμβόλου ὡς αὐτοῦ, ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀντικρὺ τῆς γεφύρας.

Εἷς τῶν ἱππέων αὐτῶν ἐπλησίασε τὸν ἀξιωματικὸν τὸν διοικοῦντα τοὺς στρατιώτας τοῦ βαρῶνου.

— Ὁ κύριός μου ἐπιθυμεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ φρούριον τοῦ βαρῶνου Ἐσπαρράκ, εἶπεν ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ ἀγνώστου ἱππότητος.

— Πῶς ὀνομάζεται ὁ κύριός σου, σύντροφε; ἠρώτησεν ὁ Λακαζάβε.

— Δὲν δύναται νὰ τὸ εἶπῃ εἰμὴ εἰς τὸν βαρῶνον αὐτὸν, ἀπήντησεν ὁ ὑπασπιστὴς.

— Εἶτα ἐβλέπων ὅτι ὁ Λακαζάβε ἐρρίπτε βλέμμα δυσπιστίας ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν προσέθηκεν ἀδιαφόρως.

— Ἐὰν ὁ πυργοδεσπότης τοῦ Ἐσπαρράκ φοβῆται αἰφνιδίον τι, ὁ κύριός μου θέλει ἀφήσει ἐδῶ μέρος τῆς συνοδίας του καὶ θέλει ἀκολουθήσει τὴν ὁδόν του μετὰ πέντε ἢ ἐξ ὀπλιτῶν μόνων.

— Ἐστῶ, ὑπέλαθεν ὁ Λακαζάβε μετὰ στιγμὰς τινὰς ἐνδοιασμοῦ, τὸ ἥμισυ τῆς ἡμετέρας συνοδίας ἂς μείνῃ μεθ' ἡμῶν, ὁ δὲ αὐθέντης σου ἂς λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς λοιπούς.

Ὁ ὑπασπιστὴς ἐπανῆλθε πρὸς τὸν κύριόν του, ὅστις προὐχώρησε πρὸς τὴν γεφυραν μεθ' ὅλης τῆς συνοδίας του. Φθάσας εἰς τὴν εἴσοδον ἔκαμε σημεῖον εἰς πέντε ὀπλίτας νὰ μείνωσι μετὰ τῶν στρατιωτῶν τοῦ βαρῶνου. Εἶτα συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν πέντε ἄλλων καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ του, ἐξηκολούθησε τὴν ὁδόν του πρὸς τὸν πύργον.

Ἐνῶ εἰσῆρχετο εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Ἐσπαρράκ ἐσῆμαινε τὸ δειπνον.

Ὁ ἱππότης καὶ ὁ ὑπασπιστὴς του εἰσῆχθησαν εἰς τὸν προθάλαμον. Ὁ αὐλάρχης παρλαβὼν αὐτοὺς τοὺς ὠδήγησεν

εις τὸ ἐστιατόριον. Ὁ βαρῶνος ὑπεδέχθη τὸν νεήλυδα λίαν χαριέντως.

— Πηγαίνω εἰς τὸν ἅγιον Ἰάκωβον τῆς Κομποστέλλης, εἶπεν ὁ ἱππότης, καὶ ὠρκίσθην μέχρις ἐκεῖ νὰ μὴ εἶπω τὸ ὄνομά μου εἰς οὐδένα καὶ νὰ μὴ ἀποθέσω τὰ ὄπλα μου.

Τοιοῦτου εἶδους ὄρκοι ἦσαν συνήθεις τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὁ βαρῶνος ἠρέσθη εἰς τὸ νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὤμους καὶ προσεκάλεσε τὸν ἄγνωστον νὰ καθήσῃ παρ' αὐτῶ εἰς τὴν τράπεζαν.

Οὗτος προσέκλινε σιωπῶν.

Ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἱππότη ἡ βαρῶνη Καλίστη τὸν παρετῆρει μετ' ἐκτάκτου ἐκπλήξεως. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔσυρε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ὡσεὶ ζητοῦσα νὰ ἐπιδιώξῃ ἰδέαν τινὰ ὀχληρὰν ἢ νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ἰδέας τῆς.

Ἡ ἔκτακτος αὕτη προκατάληψις ἔσυρε τέλος τὴν προσοχὴν τοῦ βαρῶνου. Καὶ αὐτὸς οὗτος ἐφάνη ἐκπεπληγμένος καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐφέροντο ὀρμεμφύτως ἐπὶ τῆς εἰκόνας τοῦ βαρῶνου Ἀλβέρτου δ' Ἐσπαρράκ, ἀνηρτημένης ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης. Ἡ ὁμοιότης τῆς εἰκόνας ταύτης πρὸς τὸν νέον ἱππότην ἦν τοσοῦτον ἐκπληκτικὴ, ὥστε ὁ Γάσπαρδ συνωφρυνώθη. ἤρξατο δὲ νὰ παρατηρῇ ἀλληλοδιαδόχως τὴν βαρῶνην, τὴν εἰκόνα καὶ τὸν ἱππότην.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐκάθητο ἕκαστος εἰς τὴν τράπεζαν, δώδεκα προσκυνηταὶ ἐνδεδυμένοι χιτῶνας χονδροειδεῖς καὶ φέροντες μακρεῖς πέλους χαμηλωμένους εἰσῆρχοντο εἰς τὴν αἰθουσαν ἔφερον μεθ' ἐαυτῶν κιβώτιόν τι μακρὸν, ἔχον περίπου τὸ σχῆμα φερέτρου.

— Τίνες εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐκράυγασαν ὁ βαρῶνος; τίς τοὺς ἐπέτρεψε νὰ εἰσέλθωσιν ἐδῶ;

Οἱ δώδεκα προσκυνηταὶ ἐξηκολούθουν προχωροῦντες ὡς νὰ μὴ ἤκουσαν τίποτε. Ἐβάδιζον μετ' ἐκτάτου βραδύτητος ἐνόμιζέ τις ὅτι ὠλισθαίνον καὶ ἐστηρίζοντο οἱ μὲν ἐπὶ τῶν δέ.

Εἰδὸς τι ῥίγους διέτρεξε τὰς φλέβας τοῦ βαρῶνου. Ἡσθάνετο τὴν καρδίαν του συνθλιβομένην ὑπὸ λυπηρᾶς προαισθήσεως.

Αἰφνης οἱ προσκυνηταὶ ἀφῆκαν νὰ καταπέσωσι τὰ ῥάσα καὶ οἱ πῆλοι των ὀθεαταὶ ἀφῆκαν κραυγὴν ἐκλήξεως καὶ ἠγέρθησαν ἐν ταραχῇ.

Πρὸ αὐτῶν ἴσαντο οἱ δώδεκα χωρικοὶ, τοὺς ὁποίους ὁ βαρῶνος εἶχε διατάξει νὰ προσηλώσωσιν εἰς τὴν γέφυρην τετυλιγμένοι εἰς τὰς λευκὰς συνδόνας των, σταζούσας ὕδωρ, τὴν ὄψιν ἔχοντες ὠχρὰν καὶ σκυθρωπὴν, τὴν κόμην κεκολλημένην εἰς τοὺς κροτάφους, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐσβεσμένους, ὁμοιάζον πρὸς πτώματα. Παρ' αὐτοῖς ἴστατο ὁ Γαητάνος Λαφούρκας, ὁ χωρικός τοῦ ὁποίου εἶχον ἐκσπάσει τὸν ὀφθαλμὸν καὶ τοῦ ὁποίου ὁ ἕτερος ὀφθαλμὸς, ἀπλανὴς καὶ ἀνευ ἐκφράσεως, δὲν ἄφινε τὸν βαρῶνον.

Νεκροὶ ἢ ζῶντες, οἱ χωρικοὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ κιβώτιον, τὸ ὁποῖον ἔφερον. Ἦν σαρκοφάγος. Ἀφῆρεσαν τὸ κάλυμμα αἱ δύο πλευραὶ τοῦ νεκροκραββάτου κατέπεσαν συνάμα.

Νέα κραυγὴ τρόμου ἠγέρθη τὸ πτώμα τοῦ βαρῶνου Ἀλβέρτου ἐνεφανίσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πάντων. Ἡ εὐγενὴς κεφαλή του, ἡ τοσοῦτον ἄδολος καὶ μεγαλοπρεπὴς, ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ μέλανος μανδύου, ὃν ἔφερε πάντοτε ὁ γηραιὸς πολεμιστής.

— Ὁ βαρῶνος Ἀλβέρτος! ἐκράυγασαν δύο τῶν ὀπλιτῶν, οἵτινες εἶχον ὑπηρετήσῃ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων κύριον τοῦ Ἐσπερράκ.

Ἡ βαρῶνη ἤνωσε τὰς χεῖρας καὶ ἐζήτησε νὰ ἐγερθῇ, πλὴν αἱ δυνάμεις τὴν ἐγκατέλειπον καὶ κατέπεσε λυποθυμοῦσα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αἱ θεραπευνίδες τῆς ἔτρεξαν πρὸς αὐτήν.

Ὁ βαρῶνος μόνος ἠθέλησε ν' ἀντιστῆ εἰς τὴν γενικὴν κατάπληξιν, ἥτις ἐν τούτοις εἶχεν ἀρχίσει νὰ καταλαμβάνῃ καὶ αὐτόν. Ἐπεκράτησε στιγμὴ τις σιωπῆς ἐπισήμου καὶ πενθίμου. Ὁ Γάσπαρδ αὐτὸς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκρούσῃ στιγμὴν τινα τρόμου, ἀλλ' ἡ ὀργὴ ἐξήγειρε τὸ θράσος του. Ὁ ὀρμητικὸς ἱππότης τοῦ Μωλαῆκ, κεχαυνομένος ἐκ τῶν ἡδονῶν καὶ τῆς ἀκολασίας, ἐπανεύρισκε τὸ θάρρος του ἐν μέσῳ τοῦ κινδύνου.

— Τί σημαίνουσιν αἱ ἀγυρτίαι αὗται; ἐκράυγασε διὰ φωνῆς, ἣν προσεπάθησε νὰ καταστήσῃ ἔντονον. Πρὸς ἐμὲ φύλακες! Οὐδεὶς ἐκινήθη οὐδεὶς ἀπήνητησεν.

(ἔπεται τὸ τέλος)

Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ. (*)

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ Εἰς ΔΥΟ ΜΕΡΗ.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Η ΟΛΟΝΥΧΤΙΑ.

Ἰπὸ Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ.

Στρατόπεδον ἑλληνικὸν ἐπὶ τῶν βράχων τῶν Κεραμειῶν. Ἡ σημαία τοῦ σταυροῦ μετὰ τὰς λέξεις «ΕΝΩΣΙΣ ἢ ΘΑΝΑΤΟΣ» κυμαίνεται ἐν τῷ μέσῳ. Δένδρα καὶ χεῖμαρρος δεξιόθεν ῥεῦμα βαθὺ πρὸς τ' ἀριστερά, καὶ ἐπὶ τῶν ἔγχλων αὐτοῦ ῥοδοδάφνη. Ἡ νύξ ἀστεροφεγγής· διάφοροι στρατιῶται, οἱ μὲν ἀγρυπνοῦντες εἰς τὰς θέσεις των, οἱ δὲ παρὰ τὰ ὄπλα κεκλιμένοι καὶ συνδιαλεγόμενοι. Σκοποὶ ἐνθεν καὶ ἐνθεν καὶ πλῆθος πυρῶν περὶ τὸ στρατόπεδον. Ἐμβαίνει εἰς ἀρχηγὸς ἐν οἱ σκοποὶ χαιρετῶσι.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΑΡΧΗΓΟΣ πρὸς τοὺς στρατιώτας προσερχομένους.

Παιδιά κρατεῖτε τὸ κλαρί, ταῖς ρευματικαῖς κρατεῖτε
Καὶ Τούρκους ἀν' ἰδέητε
Βαρεῖτέ τους . . . φωτιά!
Μ' ἂν ἔρθ' ὁ Μουσταφᾶ-πασᾶς μετὰ τὴν ἀρβανιτιά του,
Ξυπνᾶτέ με κεῖ κάτω
Στοῦ βράχου τὴν ἰτιά.
Ἐσὺ, Διακάκη, σὸ στενὸν στὴ ῥάχη Κυριακούλη!
Ψυλᾶτε καρπούλι,
Νὰ μὴ σεισθῇ κλαρί. (Φεύγει)

Ἀκούεται Εἰς ΣΚΟΠΟΣ δεξιόθεν.

Τίς εἶ;

ΜΙΑ ΦΩΝΗ.

Λημέρι κ' Ἐκκλησιά.

Ἄλλος ΣΚΟΠΟΣ ἀριστερόθεν.

Τίς εἶ;

ἌΛΛΗ ΦΩΝΗ.

Χριστοῦ λημέρι.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ἀκρωμένοι.

Μαζῆ μας σὶδ καρτέρι
Ἡ Κρήτη γρηγορεῖ.

(*) Τὴν εὐγενὴ ταύτην ἐμπνευσὶν τῆς Ἐθνικῆς μουσικῆς τοῦ Κ. Γ. Παράσχου ἐλάβομεν ἐκ τοῦ «Εὐνοφύλακος».

ΣΚΗΝΗ Β'.

(Ἐμβαίνουντι διάφοροι στρατιῶται καὶ χαιρετῶσι κλίνοντες τὸ ξίφος πρὸ τῆς σημαίας.)

Εἰς ΕΞ ΑΥΤΩΝ πρὸς τοὺς συντρόφους του.

Ἐδῶ ποῦ στὴ γέφυρ' ἡ ἀχρὸν κορμιᾶται
Νὰ στήσωμ' ἑλάτε
Ἀδέρφια, χορὶ.
Καὶ πάλε στὰ πρῶτα τοῦ ἡλίου διαμάντια
Ἰγνύμαστ' ἀγνάτια
Σὲ Τούρκων σωρὶ.

(Οἱ στρατιῶται συνέρχονται εἰς χορὸν. Δύο ῥαψωδοὶ, ὁ μὲν δεξιόθεν τῆς σκηνῆς, ὁ δὲ ἀριστερόθεν ψάλλουσιν ἐπὶ λύρας τρεῖς ἄσμα, ἐνῶ ὁ πρῶτος ἀρχεταὶ καὶ ἀναλόγως τοῦ ῥυθμοῦ ἤχει ἢ τῶν στρατιωτῶν πανοπλία.)

Α'. ΡΑΨΩΔΟΣ.

Ἄπὸ φλόγας ἡ Κρήτη ζωσμένη
Τὰ βαρεῖά της τὰ σίδηρα σπαῖ,
Καὶ σὰν πρῶτα χτυπᾶται χτυπᾶ
Καὶ γοργῇ κατεβαίνει.
Μὲ μεγάλο θεόρατο δόρυ
Ὀλὴ νειάτα πετᾶ καὶ ζωῇ,
Καὶ σὲ τόση φωτιά καὶ ἐσθὴ
Τρέμουν δάση καὶ ὄρη.

Β'. ΡΑΨΩΔΟΣ.

Ὅπου ῥήξῃ θολὴ τὴ ματιὰ της
Χίλια ὄπλα σταῖς ῥάχαις λαλοῦν,
Καὶ χιλιάδες πετοῦν βοβολοῦν
Τουρκομάχοι μπροστά της.
Τιμημένο σπαθὶ ξεγυμνώνει
Δύω Σουλτάνων σπαθὶ δὲν γροικᾶ
Τὸ βαρὺ της τὸ χεῖρι νικᾶ
Κ' ἡ ματιὰ της λαβώνει.

(Στιγμιαία παῦσις μεθ' ἣν ὁ χορὸς ἐπαναλαμβάνεται.)

Οἱ ΔΥΟ ΡΑΨΩΔΟΙ ἑμοῦ.

Χτύπα, χτύπα, τῆς θάλασσας Σούλι,
Χτύπα κὴρὴ γλυκεῖά τοῦ γιαιλοῦ
Ἐδῶ ἄνδρες παλεύουν, ἄλλοῦ
Ζοῦν γυναῖκες ἢ δούλοι.
Ἄπ' ἐδῶ Σελινιώταις, Λακκιώταις,
Ἄπ' ἐκεῖ στὴ φωτιά Σφακιανοί.
Νὰ βοῖζῃ παντοῦ μιά φωνὴ
Σταῖς σπαθιαῖς σας ταῖς πρώταις.

Ὁ χορὸς παῦσι καὶ οἱ στρατιῶται διασκορπίζονται καταλαμβάνοντες τὰς θέσεις των.

(Μετά τινος στιγμᾶς.)

Γιαννάκη, ἔανεις στοίχημα νὰ ῥήξω στὸ σκοτάδι,
Κ' ἐκεῖ μὲσ' τὸ λαγγάδι
Νὰ πέρῃ ἡ καλαμιά;

ΓΙΑΝΑΚΗΣ.

Εἶν' ἀκριθὲ τὸ βόλι μου καὶ πέφτει σὲ κορμιᾶ.

ΝΙΚΗΤΑΣ.

Κύττα τὸ σκοῖνο ποῦ λυγῆ τὰ πράσινα κλαριά του·
Μὲ μιὰ σπαθιά σου κάτω
Τὸν κάνεις νὰ βρεθῆ ;

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ.

Οἱ σκοῖνοι θέλουν ἄνοιξι, κι' ὁ Μουσταφᾶς σπαθί.

ΕΙΣ ΓΕΡΩΝ.

Ἄ, ναὶ παλληκάρια· ντροπή μας, δὲν μοιάζει !
Μιά σπαῖρα ζυγιάζει
Δυὸ Τούρκων κορμιά.

ΑΛΛΟΣ.

Ἐκείνοι τὰ δέντρα, τὰς χώραις χαλᾶνε,
Καὶ γύρω σκορπᾶνε
Καῦμό κ' ἔρημιά.

ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Ὡς τώρα πῶς βαστάξαμε, μωρὲ παιδιὰ καῦμένα,
Σὲ τόσο πέλαγο θαθῦ,
Πότε μὲ Φράγκικο σπαθί, (1)
Πότε μὲ Τούρκου γέννα!

ΑΛΛΟΣ.

Δὲν εἶχε ἀδέρφια γιὰ τα μᾶς, στὴν ἔρημη ζωὴ μας,
Ἢ ἄνοιξι λίγη δροσιά,
Ἐνα σταυρὸ ἢ ἑκκλησιά,
Μιά πέτρα τὸ κορμὶ μας !

ΟΛΟΙ.

Ναὶ πλὴν τώρα διασκετᾶμε
Κοιτῶν σπαθί ζωομένοι
Κ' ὅπου Τούρκο χαιρετᾶμε,
Στὴ ματιά μας μοναχᾶ
Τὸ φεγγάρι τους χλωμαίνει,
Τὸ Κοράνι ξεψυχᾶ.

ΕΙΣ ΕΞ ΑΥΤΩΝ πρὸς τοὺς ἄλλους.

Ζῶστε, ζῶστε, παλληκάρια τὸν βρυκόλακα γῆ μίση,
Καὶ φωτιά ὅπου σταθῆ !
Κυνηγᾶτέ τον· γῆ μνημὸν σὰ θρυμολάκας νὰ πύση,
Σὰ στοιχεῖδ νὰ κοιμηθῆ !

ΟΛΟΙ.

Τοὺς δόσαμε στὸ Σέλινο, τοὺς δόσαμε στὴ Βρύση,
Στὴ Ράθυμο, στὴ Πλατανιά,
Καὶ μίαν αὔγαν μὲ τὰ Χανιά
Μακρὺς πλατὺς ὁ Κόρακας θὰ τοὺς καλημερίσῃ·

(Ἀκούεται μικρὸν ἦχος λύρας μὲ ἔσμα θαθῦ καὶ ὑπόκωφον. Σιγῆ στιγμασιαῖα· οἱ στρατιῶται προσόχουσιν.)

(1) Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἑλληνικῆς δυναστείας.

ΕΙΣ ΕΞ ΑΥΤΩΝ.

Εἶναι τῆς χήρας τὸ παιδί,
Τῶν Μεραμειῶν τ' ἀηδόνι,
Ποῦ μὲ τὴν λύρα τραγουδεῖ,
Μὲ τὸ σπαθί λαβόνει.

(Εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ στρατοπέδου ἀκούονται φωναὶ ἐνθουσιώδεις καὶ χαρμύσουνοι.)

ΜΙΑ ΦΩΝΗ.

Πάρε φύσημα Λακκιώτη !

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ.

Γιὰ σου Σφακιανὲ βορρίᾶ !

ΑΛΛΗ.

Τὸν Ξεπέραςο στὴ πρώτη . . .

ΑΛΛΗ.

Πήγε πέρ' ἀπ' τὴ μουριά !

ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Τοῦ Νότη πάλε καὶ Γιαννιά τὰ ζηλεμένα, νιάττα
Σὰ πέτρα καὶ σὲ πήδημα μοιράζουσι τὰ πρωτάτα.

(Πρὸς τοὺς ἄλλους)

Πάμε, πάμε νὰ τοὺς δοῦμε εἶναι δράκοι στὸ κορμὶ,
Καταχνιά θαρεῖς μαζὶ τους καὶ χαλάζι πολυμεῖ.

(Ὅλοι οἱ στρατιῶται συβῶνουν. Εἷς μόνος μένει ἀκίνητος καὶ καθαρίζων τὰ ὄπλα του ἐν σιγῇ.)

ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ πρὸς ἕτερον.

Ἄμ' αὐτός ;

ΑΛΛΟΣ.

Σιγῆ. Στὴν πρώτη
Μᾶς λαβώθηκε φωτιά,
Κ' ἔχ' ἡ ἑμμορφὴ του ναιότη
Πρώϊμη λαβωματιά. (Φεύγουν)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

(Ὅροπέδιον στρατοπέδου, διάφοροι στρατιῶται καὶ οἱ ἀνωτέρω.)

ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Τὸ εἶδες πῶς ἀγρίψα τὸ Σφακιανὸν λειοντάρι,
Κ' ἐσφύριξε ἀπ' τὸ χέρι του κ' ἐχάθη τὸ λιθάρι ;

ΑΛΛΟΣ.

Ἄμ' ὁ Γιαννιάς σὲν ἔγραψαν γὴν βέχνη τὰ μαλ-
[λιὰ του
Κ' ἐφύσισε καὶ πέρασε καὶ βρέθηκ' ἐκεῖ κάτω !

ΣΦΑΚΙΑΝΟΣ

(μετὰ γλυκύτητος πρὸς τὸν Λακκιώτην.)

Μὲ πέρασες στὸ πῆδ'· μα σὲ πῆρα στὸ λιθάρι·
Πέτρα καὶ πήδημα μὲ μᾶς ἄς σμιέσουν σὲ μιὰ χάρη.

(Τὸν ἐναγκαλίζεται καὶ τὸν φιλεῖ)

ΓΙΑΝΝΙΑΣ, (προσβλέπων ἐπ' ἐλίγον τὸν Σφακιανόν.)

Ἐλα ν' ἀλλάξωμ' ἄρματα, λαβέντη πενημένα
Πλάγι μὲ πλάγι νὰ κτυποῦν κ' οἱ κάμποι νὰ τὸ λένε.

(Ἀνταλάσσουν τὰ ζῆρα)

ΟΙ ΔΥΟ ὁμοῦ.

Κ' ἐκεῖ κάτω μίαν ἡμέρα στὸ πολέμου τὸ χερσὶ
Τὸ σπαθί νὰ τὸ χωρίσῃ
Κ' ὁ καλλίτερος νὰ στήσῃ
Ἐκεῖ πέρα τὸ σταυρὶ.

ΟΛΟΙ (ἐπευφημοῦντες μὲ φωνῆ.)

Εὐγε, ξεφτερί Σφακιανὸ, γιὰ σου θερὸ Λακκιώτη,
Ἄδέρφια στὴν παλληκαριά καὶ στὸ τουφεκί πρωτοί!

Α'. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑΡΧΗΣ πρὸς ἕτερον.

Ἄς δοῦν σὲ κάθε Κρητικὸ σὲ κάθε γιαιτγκάνι,
Πῶς πιάν' ἡ Κρήτη τ' ἄρματα πῶς ξέρε: νὰ παθᾶν.

Β'. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑΡΧΗΣ.

Μοναχὸς ἐκεῖνος, Κώστα, δὲν σαλεύει δὲν μ. λ. τ.
Ντροπαλὰ τὰ μάτια βίχνει κ' εἶν' ἡ ἔψι του ὁλόγῃ !

Α' ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑΡΧΗΣ.

Τί ἔχεις Δῆμο καὶ βογκᾶς στὸ ἔρημο λιθάρι,
Ἄγένειο παλληκάρη
Στὴν πρώτην σου φωτιά ;

ΔΗΜΟΣ Ἠπειρώτης.

Εἶν' ἡ φωτιά μου κόλασι καὶ μαῦρ' ἡ ξενιτειά.

Β'. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑΡΧΗΣ.

Τί λές! τοῦ Πίνδου γαυραῖτος, μὲ δαμασκί γῆ μίση,
Δὲν βρίσκει τόπο καὶ καιρὸ στὸ πλάγι μας νὰ πύση;

ΔΗΜΟΣ.

Μ' ἴσᾶς ἦρθα νὰ παθᾶνω... ἡ πατρίδα μου ἡ γλυκειά.
Δὲν θυμᾶται τὰ παλιά της, μιὰ δὲ βίχνει τουφεκιά,
Ἐίχασε τὸν Μπότσαρη της,
Τοῦ Τζαβέλα τὸ σπαθί,
Κ' ἦρθ' ἔδω ἕνα παιδί της
Σὲ μίαν ἄκρη νὰ γαθῆ.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΑΣΜΑ ΔΗΜΩΔΕΣ.

(. . . . Σὺς πέμπω δ' εὐχαρίστως
καὶ πρὸς δημοσίευσιν τὴ κατωτέρω δημο-
δες ποιήμα, ὅπερ διγυμένον ἐνταῦθα ἔκου-
σα ἀδόμενον, εἰς ὃ θλέπει τις τὴν κα-
τάστασιν τῆς κατὰ τὴν Ποντικὴν Ἑλλη-
κῆς Γλώσσης. Αἱ συνοδεύουσαι αὐτὸ
ὀλίγαι σημειώσεις, μὲ ἀπαλάττουσι τοῦ νὰ
εἶπω πολλὰ περὶ αὐτῆς.)

Τὸ κομμάσι μὲ τὸ λεγνόν ντὸ σπέκε σ' ἴνιον ἔσοι, 1
Χιονίεται, τουφεκίεται κ' ἡ μουσοδιά 'κι' ἄται 2
Ἐλέγνονεν κ' ἐμάκρονεν στὰ ἱπουράνια ἐξῆθεν. 3
Τὰ σὺλλα εἶναι στήν κοροσὴν καὶ τὰ κλαδιά σ' ἡνέξιν
Οὐδὲ πούλιν ἐβγαίνει ἀτὸ, μηδὲ καὶ γελιθόνιν. 5
Εἶναι ἀίτοντες ἐβγαίνει ἀτο καὶ χτιζ' ἀπάν' φω-
[λίτσιαν 6
Ἐπώλεψεν κ' ἐπούλεψεν κ' ἐπόικεν τὰ πούλυπα 7
Τ' ἔναν φωτίζεῖν ὁ Χριστὸν, τ' ἄλλο ἡ Πανουργία, 8
Καὶ ὅλον τὸ μικρότερον φωτίζ' ὁ κόσμος ὅλον. 9

Σημ. 1. Μ' = μῶδ' ἑθελωδίας καὶ πῶδ' συμω-
νων συννοστάτη. λ. ε γ ν δ ν = λιγνόν' ντ(=do) =
τὸ ἔπειον.

2. Χιονίεται = χιονίζεται· τὸ χ' ἐποιέ-
νου συνήνετος προφέρεται πάντοτε ὡς τὸ Γαλ-
λικὸν ch.

Τουφεκίεται = τουφεκίζεται (ἐκ τοῦ τύπος
καπνός) σημαίνει τὴν ἀλλεπάλληλον τῆς γιόνος
πτόσιν, ὅποτε αὕτη ὡς καπνὸς μᾶς ἀποκρῦπτει
τὸν ἄρατον.

Κι' ἔχεται = δὲν γάνεται·

3. Στὰ ἑπουράνια ἐξῆθεν, ἐπί-
τασι τοῦ ἐμάκρονεν = εἰς τὰ ἱπουράνια (μέχρι
τοῦ οὐρανοῦ) ἐβηκασεν ἐξῆθεν = ἐξῆθεν. Ἐν τῷ
χωρίσι τῆς Τραπεζοῦντος, ἔπου οἱ τύποι σώζονται
πληρόστεροι καὶ καθαρότεροι. λέγεται ἐξῆθεν· οὐχὶ
δὲ οἱ τύποι μόνον, ἀλλὰ καὶ λέξεις καὶ φράσεις
καὶ παροιμίαι σώζονται περισσότεραι ἢ ἐν ταῖς
πόλεσιν, ὅπου διὰ τὴν συγγὴν τῶν ἀλλοφύλων ἐπι-
μιξίαν ἡ γλῶσσα διεφθάρη, κατακερματίσθη καὶ
παρομοιωθῆ, τὸ ἐξῆθεν ἀντὶ τοῦ ἀνέθη.

5. Εβγαίνει ἀτὸ = τὸ ἀναβαίνει

6. Εἶναι ἀίτοντες = ἕνας ἀέτος

7. Ἐπούλεψεν = ἔκαμε πούλι.

Ἐπόικεν = ἐποίησεν ἄσο. ἔχων χαρακτῆρα
κ' ἀντὶ σ' ὡς τὰ τῆς ἀρχαίας, ἔδωκα, ἔθηκα, ἔκα-
' δ' ἐνεσῶς ποιῶ, ποίς, ποῖ, ποίγομεν, ποίγετε, ποί-
γων· παρακ. ἐποίηκα, ἐποίηκες κτλ. προστ. ποίσον,
ποιστεῖν (ποιήσατε).

Τραπούλυπα = τοῖα πούλακια

8. Ὁ Χριστὸν = ὁ Χριστός, τὰ ἀρσενικὰ
δευτερόκλιτα ἀντὶς ἔχουσι τελικὸν ν.

9. Ὁλον τὸ μικρότερον = τὸ πλέον
μικρότερον· τὸ ὅλον ἐπιτακτικὸν ἐπίρρημα, ὡς τὰ
πάνου, ἄγαν, μᾶλλον κτλ. ἢ ἐνδέχεται νὰ γραφῆ ὅ-
λων γεν. συγκρίσεως.

Ἐν Τραπεζοῦντι

ΝΙΚΟΛ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ.

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΡΡΟΥ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέ. εις ἴδε φυλ. 49).

Ἐπειδὴ ὁ Ζόε ἀφῆκε τοὺς ἵππους ὑπὸ τὴν φροντίδα τοῦ γέροντος Μαρτίνου, ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ φρούριον πρὶν ἀναχωρήσῃ εἰς τὴν ἑπαυλίαν. Ὁ Ἑρρίκος Ἄσθων ἐπανεφερε τὴν συνοδοιπόρον του μέχρι τοῦ σιρ Οὐίλλιαμ, ὅστις τοὺς περιέμενε εἰς τὸν κῆπον.

— Ἄφες τὰς ἀπολογίας, νέε μου φίλε, εἶπεν ὁ βαρῶνος, ὅτε ὁ νεανίας τῶ ἐπανεφερε τὴν Ἑλλεν, ἐννοῶ τὴν ἀνυπομονησίαν σου. Ἐνθυμοῦ δὲ ὅτι ἐὰν συνέβη τι εἰς τὸ ὅποιον ἡ παρουσία μου δύναται νὰ σοὶ ἴσῃ χρησίμος, σὲ παρακαλῶ, νὰ τὴν ἐπικαλεσθῆς ἀνευ δισταγμοῦ· ἐλπίζω νὰ σὲ ἐπανίδω, ἢ τοῦλάχιστον νὰ λάβω εἰδήσεις σου αὐριον τὸ πρωῒ.

Ὁ Ἑρρίκος ἀπεκρίθη λέξεις τινὰς εὐχαριστήριους, αἵτινες οὔτε ἀναγκαῖαι ἦσαν· διότι ὁ βαρῶνος ἐγνώριζεν ἤδη τὴν καρδίαν του. Ὁ Ἑρρίκος δὲν ἐλησμόνησε πρὸ πάντων νὰ προσθέσῃ ὅτι τὴν ἐπαύριον ἤθελε σπεύσει νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ φρούριον.

Μετὰ τινὰς στιγμᾶς, ὁ νέος φίλος μας κατέβαινε τὴν δεικνυμένην καλπάζων, ἀκολουθούμενος εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ὑπὸ τοῦ πιστοῦ Ζόε, μέχρις οὐ διέβησαν τὸ πυλωρεῖον· διότι ὁ νέος του κύριος εἶχε θυμασίως μεγαλυθῆ δι' αὐτὸν ἀφ' οὗ τὸν εἶδε σφίγγοντα τὴν χεῖρα τοῦ βαρῶνου.

Ὁ σιρ Οὐίλλιαμ Μομβράϋ διέμεινε εἰς τὴν θέσιν του ἀκολουθῶν τὸν Ἑρρίκον διὰ τοῦ βλέμματος, μετὰ συμπαθείας ἦν μόλις ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ.

— Ἄγωμεν, Ἑλλεν, εἶπε τέλος, ἄς εἰσέλθωμεν· διότι ἡ δρόσος τῆς ἐσπέρας ἤρχισε νὰ πίπτῃ.

Ἡ ὥραία κόρη τὸν ἠκολούθησε σιωπῶσα. Ἐκατοντάκις, πρὸ ἑνὸς τετάρτου, ἠρώτησεν ἑαυτὴν ὅποιαν ἐπὶ τῆς ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπιστολὴν προερχομένην ἐκ τῆς Ἰνδίας ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ σωτήρος τῆς.

Μέχρι τότε ἠγνόει ἀκόμη ὅτι πατὴρ ἀπάνθρωπος τὸν εἶχεν ἐγκαταλείψει εἰς τὴν φροντίδα τοῦ ἀγρονόμου Ἄσθωνος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ὁ συνταγματάρχης Μομβράϋ ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς συναναστροφῆς τοῦ λόρδου Ἰαρμούθ κατεχόμενος ὑπὸ τῆς πικροτέρας ταπεινώσεως. Ἄν καὶ ἦτο πτωχὸς καὶ ἄσωτος ὁ κόσμος τὸν ἐφρόνει ὡς τίμιον ἄνθρωπον. Εἶχε τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ γένους, ἀλλ' ὄχι τὴν τιμὴν, ἣτις πρέπει νὰ παρομαρτῇ τὴν εὐγένειαν. Ὡς πολλοὶ ἄλλοι, ἐφοβεῖτο τὸν γέλωτα τοῦ κόσμου ἢ τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεώς του. Αὐτὴ πρὸ πολλοῦ χρόνου ἦτο συνεσταλμένη, ἢ ἂν ἐνίοτε ἠκούετο ἡ φωνὴ τῆς, τὴν ἐπνιγε παρευθὺς ἐν τῶ θυρῶ ἀκολάστως διασκεδάσεων. Ὅπως ὁ ἀδελφός του, ὁ βαρῶνος, εἶχε παιδείαν καὶ νοῦν, τὰ ὅποια, ἐὰν εἶχον λάβει πρέπουσαν διεύθυνσιν ἠθελον τῶ δώσει θέσιν καλλιτέραν τῆς τοῦ ἀποκαλυφθέντος ἀπαταιῶνος, τοῦ κατεστραμμένου παίκτη, ὅπου τὸν ἐρρίψεν ἡ κακία καὶ ἡ ἀφροσύνη.

Ἐγνώριζεν ὅτι ἦτο ἀνωφελὲς νὰ προσπαθῆσθαι νὰ λάβῃ τοὺς κύβους παρὰ τοῦ λόρδου Ἰαρμούθ, τὸ ὀλέθριον δείγμα τῆς ἀτιμίας του. Διότι ὁ ἄρχων οὗτος, ἂν καὶ φιλοπαίκτης ἐμμανῆς, οὐδέποτε εἶχεν ὑποπευθῆ τις αὐτὸν ὡς καταφεύγοντα εἰς ἄτιμα μέσα ἵνα κερδίσῃ τὸν χρυσὸν τῶν φίλων καὶ συνήθων του.

Ἡ πρώτη σκέψις τοῦ συνταγματάρχου ἦτο νὰ δραπετεύσῃ εἰς τὴν ἠπειρον νὰ κρύψῃ ἐκεῖ τὸ αἶσχος του ἐν τῇ ἀφανείᾳ. Μία μόνη ἐλπίς τὸν ἐκράτει: ὁ Μίραν εἶχεν εἰπεῖ ὅτι τῶ ἦτο χρησίμος. Ἀναμφισβότως αἱ λέξεις αὗται εἶχον πληγώσει θανασίμως τὴν ὑπερηφάνειάν του, ἀλλ' ὑπέσχοντο μυστικότητα, καὶ ἀπεφάσισεν, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ περιμείνῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεντεύξεως τὴν ἐπαύριον.

Ἐφρόνει δ' ἐπίσης ὅτι ὁ Ἰνδὸς ἦτο νέος ἀνευ πείρας τοῦ κόσμου. Ἐπειτα δὲ εἶχε φήμην σκοπευτοῦ ἀκαταγωνίστου, ἴσως ἐπομένως ἤθελε κατορθώσῃ νὰ τῶ ἐπιβάλλῃ σιωπὴν. Ὁ χαρτοπαίκτης ἠγνόει τὴν ἰσχύν καὶ τὴν ἀποφασιστικότητά του ἀνθρώπου μεθ' οὗ εἶχε λογαριασμόν.

— Μπα! ἔλεγε κατ' ἰδίαν, τὸ θάρρος τοῦ τὸν ἐγκατέλειπεν εὐθύς ὡς, ἀνακαλύψας με, ἐνεχείρησε τοὺς κύβους εἰς τὸν λόρδον. Πρέπει νὰ τοὺς ζητήσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην, τότε δὲ ἡ ὑπόθεσις διορθώνεται. Ἐὰν ἀποποιηθῇ θέλω εὖρει μέσον νὰ τὸν κάμω νὰ σιωπήσῃ.

Πρὶν κατακλιθῆ, ἐβεβαιώθη ὅτι τὰ πιστόλια τοῦ ἦσαν εἰς καλὴν κατάστασιν.

Ὁ συνταγματάρχης ἀπεφάσισε νὰ μὴ προδώσῃ τὴν κατατρόγουσαν τὴν καρδίαν του ἀγωνίαν δι' ἐπισκέψεως λίαν πρωϊνῆς εἰς τὸ μέγαρον τοῦ νέου Ἰνδοῦ. Ἐπορεύθη λοιπὸν ἐξώρας πρὸ μεσημβρίας τὴν ἐπαύριον. Ἄλλ' ἀντὶ νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὴν αἴθουσαν κατὰ τὸ σύνθημα, εἰσῆλθῃ ὑπὸ τινος ὑπηρετοῦ εἰς μικρὸν διάδρομον, τὸν ὅποιον ὁ Μίραν-Ἄφαξ εἶχε διευθετήσῃ εἰς σκοπευτήριον. Οἱ τοῖχοι ἦσαν κεκοσμημένοι ὑπὸ τροπαίων συγκροτημένων ὑπὸ ὅπλων παντοίων· ἐκ τοῦ ξίφους τῆς Δαμασκοῦ μέχρι τοῦ κράνου καὶ τῆς τόσῃ γραφικῆς ἀσπίδος τῶν ἀρχηγῶν τῶν Μαρατῶν (*), ἀπὸ τῆς λόγχης τῶν Μαμελούκων μέχρι τῆς πλουσίως γεγλυμμένης Ἰνδικῆς καρβίνας, μέχρι καὶ τῶν κινηγετικῶν πιστολίων καὶ τουφεκίων, πάντα ἦσαν ἀριστουργήματα τέχνης τῶν ὀνημαστοτέρων ὀπλοποιῶν τῆς Εὐρώπης.

Πρὸς μεγάλην δυσαρέσκειάν του, ὁ θεῖος τῆς Ἑλλεν εὖρος τὸν νέον Ἰνδὸν δοκιμάζοντα τὴν ἐπιδεξιότητά του μετὰ τοῦ λοχαγοῦ Ἐρβερτ καὶ δύο ἢ τριῶν ἄλλων κυρίων, τοὺς ὁποίους εἶχε γνωρίσει ἐσχάτως ἐν Ἀγγλίᾳ. Ὁ λόρδος Ἰαρμούθ καὶ ὁ στρατηγὸς Βουσιέ ἦσαν θεαταί· ὁ τελευταῖος οὗτος ὠμίλει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν Ἰνδιστὶ μετὰ τοῦ χάν ὅστις προσεποιεῖτο πάντοτε ὅτι δὲν ἐννοεῖ οὔτε λέξιν ἄλλης τινὸς γλώσσης. Ἐλαφρὸν μειδίαμα διέστειλε τὰ χεῖλη τοῦ τροφοῦ τοῦ Μίραν-Ἄφαξ ὅτε ὁ Μομβράϋ ἐφθασεν.

Ὁ λόρδος Ἰαρμούθ, ὅστις δὲν ἦτο παντελῶς εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ὑποθέσεως τῆς προτεραίας, εἶχε φέρει μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς κύβους· ὑποπεύετο ὅτι ἦσαν παραποιημένοι, καὶ ὅτι ἦτο ἀναπόφευκτον νὰ δοθῇ ἐξήγησις τις· Ἄλλ' ἐπειδὴ ἦτο ἄνθρωπος φρόνιμος, λίαν προσκεκολλημένος εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς, δὲν ἤθελε νὰ διακινδυνεύσῃ μετὰ μονομάχου

(*) Ἐθνὸς πολεμικώτατον τοῦ Ἰνδοῦ.

οὔτω ἐπιδεξίαν ὡς τὸν συνταγματάρχην. Τὸ ἦθος λοιπὸν αὐτοῦ ἦτο, ἂν ὄχι φιλικόν, τοῦλάχιστον εὐγενές. Δι' ἄνθρωπον τὸσῳ πεπειραμένον ὡς τὸν Μομβράϋ τοῦτο ἔλεγε σφρέστατα: « Ἄναβάλλω τὴν κρίσιν μου. »

— Ἐχάστετε περίεργον θέαμα, Μομβράϋ, εἶπεν ὁ στρατηγὸς χαιρετῶν αὐτόν.

— Τὸ ὅποιον; ἠρώτησεν ὁ παίκτης, προσπαθῶν νὰ υποκρύψῃ τὴν ἀνησυχίαν του.

— Ὁ φίλος μας ἐδῶ ἐπέτυχεν ἐξάκις τὸν ἄκρον στοᾶς εἰς τὸ ἄκρον τῆς στοᾶς τεθημένον. Ἡ σφαῖρα δὲν ἐξέκλινε τοῦ κέντρου οὐδ' ἄπαξ ἐπὶ μίαν γραμμὴν.

Ἔθετον καὶ ἑβδομον παιγνιόχαρτον εἰς τὸ ἄκρον τῆς στοᾶς, ὅτε ὁ Μίραν-Ἄφαξ ἐπροχώρησε νὰ ὑποδεχθῆ τὸν ἐπισκέπτην του, τὸν ὅποιον ἐδέχθη μετὰ τῆς συνήθους αὐτῶ γαλήνης· εἰς τῶν ὑπηρετῶν του τῶ εἶχε ἐγχειρίσει ἐν πιστόλιον πλήρες καὶ τὸ ἐκράτει διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἔτεινε λοιπὸν τὴν δεξιάν εἰς τὸν συνταγματάρχην.

— Διηγῆθην τὰ περὶ τῆς ἐπιδεξιότητός σας εἰς τὸν Μομβράϋ, εἶπεν ὁ στρατηγὸς Βουσιέ, ὅστις εἶναι ἰκανὸς νὰ τὴν ἐκτιμήσῃ· διότι σὲ βεβαιῶ ὅτι δὲν ἔχει μικρὰν φήμην καλοῦ σκοπευτικοῦ, ἂν καὶ θέλει ἀναγκάσιως πάθει ἐκλιψὴν ἔμπροσθεν τῆς ἰδικῆς σας.

Ὁ Ἰνδὸς ἐμειδίασεν· ἀνεγίνωσκεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐπισκέπτου του, ὅτι εἰς τῶν ὑπολογισμῶν του κατεστράφη.

— Ἐτοιμον, εἶπεν ὁ λοχαγὸς Ἐρβερτ, ὅστις προσηλώσας τὸ παιγνιόχαρτον ἀπεμακρύνθη μικρὸν τοῦ σκοποῦ, εἰς τὸ ἄκρον τῆς στοᾶς.

Ὁ Μίραν χωρὶς νὰ λάβῃ διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ πιστόλιον, ὑψωσεν αὐτὸ ἀμελῶς πῶς καὶ ἐπυροβόλησεν, ἐξακολουθῶν νὰ ὀμιλῇ τοῦ Μομβράϋ· τοσοῦτον ἦτο βέβαιος περὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

Οἱ νέοι οἵτινες ἴσταντο εἰς τὸ ἄκρον τῆς στοᾶς ἐκραύγασαν ὑπὸ θαυμασμοῦ· τὸ ἑβδομον ἦδη ἡ σφαῖρα ἔλαχε τοῦ σκοποῦ, μάλιστα εἰς τὸ κέντρον ἀκριβῶς ἦδη.

— Ἀληθῶς παράξενον! εἶπεν ὁ λοχαγὸς Ἐρβερτ δίδων τὸ παιγνιόχαρτον εἰς τὸν θεῖόν του. Σὰς βεβαιῶν, εἶπε τοῦ Μίραν, ὅτι δὲν θὰ εὐχαριστηθῶ ἂν ἔλθωμεν εἰς ἔριν.

— Διατί;

— Διότι, νές μου φίλε, άπεκρίθη ό στρατηγός Βουσιέ άντί του άνειψιού του, διότι έν Άγγλία ή έρις τελειώνει εις μονομαχίαν.

— Άποδοκιμάζω την μονομαχίαν, είπε σοβαρώς ό Μίραν.

— Αναμφιβόλως, προσέθηκεν ό λόρδος Ύαρμούθ, είναι άδικαιολόγητος υπό την ήθικην έποψιν· άλλ' αί κοινωνικαί έξεις . . . πάντες είμεθα δούλοι αύτών.

— Διότι θέλομεν νά είμεθα. Τό κατ' έμέ, εάν ώφειλον νά λάβω ή νά δώσω ικανοποίησιν, μοι ήτον άναγκαίος εις όρος.

— Καί ποίος; φίλε μου.

— Άνήρ άμεμπτος ως άνταγωνιστής μου. Δύναμαι νά συγκατατεθώ νά κάμω θυσίαν, άλλ' ούδέποτε θά συγκατατεθώ νά έκτελέσω χρέη δημίου.

— Δημίου!

— Πώς λοιπόν ονομάζετε ύμεις τόν άνθρωπον, όστις έκτελεί τās άποφάσεις τής δικαιοσύνης κατá τών κακούργων; . . . ήξέρω ότι αί ιδέαι μου πρέπει νά σάς φαίνωνται παράδοξοι, έξηκολούθησεν ό Μίραν, άλλ' ίδού αί προλήψεις τās όποιās έχομεν εις την Ίνδιαν. Τό έπαναλαμβάνω, δέν δύναμαι νά μονομαχήσω μετ άνθρωπου του όποιου ή τιμή, δέν είναι άκηλίδωτος ως ή έμή.

— Άλλ' εάν σάς άπεκάλει δημοσίως άνανδρον, είπεν ό λόρδος Ύαρμούθ, τί ήθέλετε πράξει;

— Ηθέλον κοινοποιήσαι την άτιμίαν του, καί ήθέλον θραύσαι την κεφαλήν διá μιας σφαίρας του πρώτου τιμίου ανθρώπου, όστις ήθελεν έπαναλάβει την κατηγορίαν ταύτην.

— Άλλά δύναται έπίσης νά ύψώση χείρα καθ' ύμών, παρετήρησεν ό λοχαγός Έβερτ.

Οί όφθαλμοί του Ίνδου άπήστραψαν τόσω φοβερώς, ώστε ό συνταγματάρχης Μομβράϋ, όστις ήκραζέτο μετá μεγάλης προσοχής την συνδιάλεξιν ταύτην, ήσθάνθη έαυτόν ώχριάσαντα.

— Θέλω τόν κατακερματίσαι άνέκραξεν, εάν ό παρός παρίας ήθελε τολμήσαι νά μ' έγγίση διá τής μεμολυσμένης χειρός του! . . . Άλλά άντί νά κάμνωμεν ύπαθέτως άπειθήνας, προσέθηκεν ό Μίραν μετá γαλήνης, ήτις άντέκειτο μεγάλως πρós

την μικρού ζωηρότητά του, δε υπάγωμεν κύριοι, εις την τράπεζαν, διότι τó πρόγευμα μās περιμένει. Συγχωρήσατέ μοι μίαν στιγμήν καί άμέσως έρχομαι.

Οί δύο Ίνδοί ύπηρεται, όστινες εύρίσκοντο έν τή στοά, ήνοιξαν τās θύρας καί ώδήγησαν τούς ξένους εις την τράπεζαν, ήτις ήτο παρασκευασμένη δι' όλης τής Άνατολικής πολυτελείας. Ο Μίραν-Άφαξ καί ό συνταγματάρχης Μομβράϋ έμειναν τελευταίοι.

— Συνταγματάρχα Μομβράϋ, είπεν ό Ίνδος μετá τρομεράς στυγνότητος, δλίγα μόνον λεπτά έχετε όπως άποφασίσητε ή νά λάβητε μέρος μετáξυ τών ξένων μου, ή νά σάς καταδείξω εις αύτούς ως άπαταιώνα άναγνωρισθέντα!

— Άπαταιώνα! επανέλαβεν ό χαρτοπαίκτης ταραχθείς.

— Όποίον όνομα θέλετε νά δώσω εις άνθρωπον κλέπτοντα τá χρήματα του άλλου; δέν είναι άπαταιών, κλέπτης, άθλιος, μιαρός καί περιφρονητός, τόν όποίον ή κοινωνία μ' όλας τās κακίας της, άπολακτίζει έκ τών κόλπων της; Νομίζω ότι δέν μετεχειρίσθην τό έπίθετον τουτό άκαταλλήλως.

Ο άνθρωπος του κόσμου, ό συνήθως τόσω κύριος έαυτού, κατεθλίβη υπό την άδυσώπητον ταύτην λογικήν του συνομιλητού του, όστις ένώπιον αύτου ήτο έν τούτοις παιδίον άκακον, καί:

— Είμαι άθώς έπραύλισεν.

Ο Μίραν έπροχώρησε κατ' ευθείαν πρós την θύραν:

— Άκολουθεί μοι είπών.

— Ποϋ;

— Είς την αίθουσαν· ό λόρδος Ύαρμούθ έχει ακόμη τούς κύβους, καί θέλουσι τούς θραύσαι επί παρουσία τών φίλων σας. Εάν δέν ήναι δολιευμένοι, δέν ύπάρχει ικονοποίησις την όποιαν νά μη ήμαι έτοιμος νά σάς δώσω, δέν ύπάρχει έξελασμός εις τόν όποίον δέν είμαι έτοιμος νά υποβληθώ διá τó άδικον τών ύπονοιών μου . . . Διστάζετε. Εμ' μόνον είλιπε; τό βλέπω, όπως συμπληρώσετε την άτιμίαν σας . . . τό ψεύδος, καί έπαυτε καί τουτό!

Τό πρόσωπον του συνταγματάρχου Μομβράϋ έγινετο ώχρόν ως του θανάτου. Πρώτος ήδη έπί τής ζωής σου ή άτιμωτική αύτη λέξις επ' έλάγητο χωρίς νά έκ-

πλήνη την κηλίδα εις τό αίμα του ύβριστού. Καί έμεινεν εκεί, ένοχος, άποκεκαλυμμένος, άτιμασμένος ύποδεέστερος καί τής περιφρονήσεως του κατηγορου του.

— Φεισθήτέ μου, είπε, πρώτον ήδη άτιμάζω τό όνομα τό όποίον φέρω.

— Υπό δύο όρους.

— Είπέτε. (Άκολουθεί).

ΜΙΚΡΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ

DES BOUDOIRS.

(συνέχεια)

Ε.

Ειρήνη. — Συνθήκη την όποιαν οί έρχονται σχίζουσι πολλάκις, άνευ άλλης τινός προθέσεως ή ένά λάβωσι την ευχαριστήσιν νά υπογράψωσιν έτέρην.

Ελευθερία. — Η Ελευθερία είναι άγαθόν του όποιου έκαστος έπιθυμεί τá πλεονεκτήματα· άτινα όμως διστάζει τις νά παραδεχθῆ βλέπων την σπουδήν ήτις καταβάλλεται, ευκαιρία; τυχούσης, πρós καταστροφήν αύτης.

Ελις. — Σύντροφος άχώριστος του έρωτος καί τροφός του.

Εξέγερσις. — Στιγμή καθ' ην βλέπει τις μέλανα όλα όσα έβλεπε λευκά καθ' ύπνου.

Εξηγήσεις. — Αί εξηγήσεις τελειώνουσι σχεδόν πάντοτε διá του ίδιου τρόπου, καί διορθώνουσι σπανίως τούς έρασάς.

Επιθυμία. — Αίσχος εις την ιέρειαν εάν ή επιθυμία δέν είναι τό πρώτον αίσθημα, όπερ αισθάνεται τις εισερχόμενος εις τόν ναόν.

Εραίες. — Η συχνή επανάληψις αύτών πιστοποιεί ότι είναι μία τών άπολαύσεων του έρωτος.

Ερωταίετις. — Είναι πολλάκις ή άναψυχή του άληθοϋς έρωτος, καί του άφαιρῶσι μέρος τής αγιότητος αύτου χωρίς νά χαλαρώσωσι κατ' ούδέν την ισχύν του.

Ευαισθησία. — Προξενεί την δυστυ-

χίαν τής γυναικός διαχέουσα την ευδαιμονίαν περί αύτην.

Ευλωττία. — Δέν συνίσταται εις μόνους τούς λόγους.

Ευγνωμοσύνη. — Είναι όδός πρós τόν έρωτα.

Ευδαιμονία. — Ψυχική κατάσταση, ήτις τουτό έχει κοινόν πρós τόν χρυσόν, ότι ούδέποτε ως αυτός είναι άμιγής.

Ευκολία. — Οί άνδρες παραπονούνται όταν δέν την εύρίσκωσι, καί παραπονούνται έτι μάλλον ότε την εύρίσκωσιν, όπερ προξενεί την άμηνανίαν τής γυναικός.

Ευσχημοσύνη. — Είναι αντίθετος έντελώς έντινι houboir πρós την τηρουμένην έν ταίς αίθούσαις. (Άκολουθεί.)

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ.

Άρχαίος έρωσ ούδέποτε Ονήσκει έντελώς έν τή καρδιά τής γυναικός: είναι ως όδός έγκαταλελειμμένη, τής όποιās έπανευρίσκονται τά ίχνη υπό την καλύπτουσαν αύτην χλόην· είναι ως άνθος πρós μακρού χρόνου μαρυνθέν, κρύπτον έν τῷ άποξηραμένῳ κάλυκι αύτου λείψανον μυστηριώδες του ήδέος άρώματός του. * * *

Είναι πολύ σκληρόν νά κρινώμεθα κακώς παρ' εκείνων τούς όποιους άγαπώμεν. Smith.

Η καρδιά γυναικών τινων είναι βαθεία ως άβυσσος, ώστε πρέπει νά βυθισθῆ τις επανειλημμένως ένά κατορθώση νά λάβη τόν εις τόν πυθμένα αύτης κρυπτόμενον μαργαρίτην. * * *

Ο έρωσ είναι άνθος αυξανόν ταχέως, καί σπανίως καρπός μακράς καλλιεργείας. Τά πρώτα φύλλα του είναι τόσον λεπτά, ώστε άπρόσεκτοι μόνον όφθαλμοί

δὲν δύνανται νὰ παρατηρήσωσι τὴν γέννησιν τοῦ. Ἀλλ' ἅπαξ βαλὼν ρίζας, ἀνθελὶ τόσῳ ταχέως καὶ εἰσδύει τόσῳ βαθέως εἰς τὸ ἔδαφος, ὥστε ἀποτελεῖ ἐν μόνον σῶμα μετὰ τῆς ζωῆς. **Smith.**

Ὁ πρῶτος ἔρωσ τοῦ νέου γεννᾶται ἐν μιᾷ μόνῃ νυκτὶ, ὡς τὸ ἄνθος ὑπὸ τὴν δρόσον· εἶναι συνάντησις δύο ψυχῶν, αἷτινες ἐπανευρίσκονται ἐδῶ κάτω καὶ ἀναγνωρίζονται ὡς ἀδελφαί, εἶναι μαγνητισμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει δυνατὴ ἀντίστασις, ἄφατος χαρὰ τῆς καρδίας, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάμνησις εἶναι ἡ μόνη εὐτυχία τοῦ γέροντος, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀπουσία ἀναμφιβόλως καθιστᾷ τὸν θάνατον λίαν ἀνιαρὸν εἰς ἐκείνους οἷτινες δὲν ἠγάπησαν.

Eugène de Mirecourt.

Ὁ ἔρωσ εἶναι δρόσος τοῦ οὐρανοῦ ἀναψύχουσα τὴν καρδίαν. **Petrarque.**

E***

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Ο ΙΕΡΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙΩΝ.

Ἰπὸ

Θ. Ι. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ.

Ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ βιβλίῳ πολλὰ ἀπαντᾷ ὁ ἀναγνώστης τὰ περίεργα, ἀνμάλιστα περίεργος αὐτὸς οὗτος καὶ ἑταστικός τυγχάνη, καὶ μετὰ πλείστης εὐχαριστήσεως τὸ διεξέρχεται, πρὸ πάντων δὲ τὰς σημειώσεις, ἐν αἷς παντοῖαι εἰδήσεις τοῦ παρελθόντος καὶ γινῶμαι ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ἐπιχαρίτως ἐκτίθενται πλὴν τὸ τερπνὸν καὶ τὸ διδακτικὸν ἔχουσαι. Συνιστῶμεν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ μικροῦ τούτου βιβλίου εἰς πάντας.

ΛΙΝΙΓΜΑΤΑ, ΓΡΙΦΟΙ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

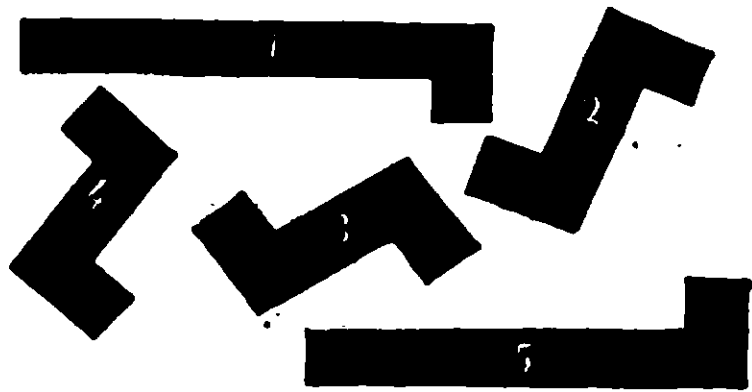
Τὴν λύσιν τοῦ Β' προβλήματος ἀναβάλλομεν εἰς τὸ ἐπόμενον φυλλάδιον, ἐπειδὴ, ἔνεκε ἰσως τῆς βραδείας δημοσιεύσεως τοῦ φυλλαδίου, προελθούσης ἐξ ἀσθενείας τοῦ συντάκτου, δὲν ἐλάβομεν ἢ πολλὰς ὀλίγας λύσεις καὶ ταύτας ἔκριθει.

Πρόβλημα Γ'.

Πρόβλημα Δ'.

ρ	η	μ	α	γ	α	λ	α
η	.	.	.	α	.	.	.
μ	.	.	.	λ	.	.	.
α	.	.	.	α	.	.	.

—oo—

Τὰ πέντε ταῦτα σχήματα ἀλλήλοις ἐπιτηδείως ἐφαρμοζόμενα ἀποτελοῦσι σαυρὸν κανονικόν. Πειράματα πρὸς λύσιν αὐτοῦ γίνονται διὰ τεμαχίων χάρτου ὁμοιοσχημῶν τῶν ἐν τῇ εἰκόνι. Τὰ ὀνόματα, ὅσων πέμψωσι τὴν λύσιν ἐγκαίρως, δημοσιεύονται.

—oo—

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Εἰς ὄσους ἐπέμψαμεν τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον φυλλάδιον τοῦ Β' ἔτους, παρακαλοῦνται ἂν μὲν θέλωσι νὰ γίνωσι συνδρομηταὶ νὰ κρατήσωσιν αὐτὰ, εἰδὲ μὴ νὰ τὰ ἐπιστρέψωσιν.

Ἐπειδὴ τινες σκοποῦσι νὰ δέσωσι τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ περιοδικοῦ τούτου, εἰδοποιούμεν αὐτοὺς νὰ περιμείνωσιν ὀλίγας ἡμέρας ἵνα λάβωσι καὶ τὸν κατάλογον τῶν περιεχομένων.

Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης πωλεῖται ἀντὶ δραχ. 6. Μετὰ τοῦ παραρτήματος δὲ (7 τόμοι τοῦ μυθιστορήματος Ο ΚΟΜΗΣ ΜΟΝΤΕΧΡΙΣΤΟΣ) ἀντὶ δραχ. 10 ἐν Ἀθήναις, ἐν δὲ ταῖς Ἐπαρχίαις 12.

Αἱ αἰτήσεις πρέπει νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ τοῦ τιμήματος, ἄλλως οὐδεμίαν λαμβάνουσιν ἀπάντησιν.

Ἡ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη ἀναγγέλλει πάντα τὰ βιβλία, ὧν ἀντίτυπον ἤθελε σταλῆ αὐτῇ παρὰ τῶν ἐκδοτῶν.

Ἐγχειρίδιον τῆς Θρησκείας καὶ Μυθολογίας τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων διὰ τὰ Γυμνάσια, συνταχθὲν μὲν Γερμανιστὶ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Heinrich Wilhelm Stoll, μεταφρασθὲν δὲ ἐκ τῆς Ἄ. ἐκδόσεως ὑπὸ Περικλέους Ἰασιμίδου. Μετὰ 32 εἰκόνων. Τιμᾶται ἀντὶ δραχμῶν πέντε καὶ ἡμισείας.

Ὁ Ἱερεὺς τῶν Ἐλευσινίων ὑπὸ Θ. Ι. Κολοκουτρώνη.

Ἱστορία τῆς Μυθιστοριογραφίας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν, ὑπὸ Κωνσταντίνου Ι. Δραγούμη. Τιμᾶται δραχ. 3.

Ἱστορία τῆς Φραγκμασωνίας, ἐκ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, συγγραφεῖσα μὲν Γερμανιστὶ ὑπὸ J. G. Findel, μεταφρασεῖσα δὲ εἰς τὴν Γαλλικὴν ὑπὸ Ε. Τάνδελ, καὶ ἐκ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπὸ Ἀριστείδου Βαμπᾶ.

Ἡ Ἱστορία αὕτη ἐκδοθήσεται κατὰ τεύχη, ἕκαστον τεῦχος θὰ σύγκηται ἐκ 5 τυπογραφικῶν φύλλων καὶ θὰ τιμᾶται δραχμῆς. Τὸ ὅλον βιβλίον σύγκηται ἐκ 12 τευχῶν δημοσιευθησομένων ἀνά ἓν κατὰ μῆνα. Συνδρομηταὶ γίνονται ἐν Ἀθήναις παρὰ τοῖς κυρίοις Ν. Β. Νάκη, Σ. Σοφῆ καὶ Τεφερίκη· ὡς καὶ παρὰ τῷ Γραφείῳ τοῦ περιοδικοῦ τούτου ὁδὸς ᾠδῶν ἀριθ. 5. Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ παρὰ τοῖς ἐκεῖ βιβλιοπωλείοις καὶ τοῖς ἀνταποκριταῖς ἡμῶν.

Ὅσοι ἔλαβον ἀγγελίας τῆς Ἱστορίας ταύτης παρακαλοῦνται νὰ τὰς ἐπιστρέψωσιν.

ΠΡΟΦΟΡΗΣΙΣ.

Οἱ προμηθεύοντες 5 συνδρομητὰς εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην προπληρώνοντας τὴν ἑτησίαν συνδρομὴν τῶν λαμβάνουσιν ἐπὶ ἓν ἔτος αὐτὴν δωρεάν.

Οἱ ἀλλάσσοντες διαμονὴν συνδρομηταὶ ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγγράφως τὴν διεύθυνσιν περὶ τούτου, ἵνα γνωρίζῃ ποῦ πρέπει νὰ στέλλῃ τὰ φυλλάδια· εἰ δὲ μὴ τὰ ἀπωλεσθέντα ἀνκπληροῦνται ἀντὶ λεπτῶν 50 ἕκαστον.

ΟΥΔΕΙΣ τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις γίνεταὶ συνδρομητῆς, ἀν δὲν πέμψῃ συγχρόνως τῆ αἰτήσιν καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἑτησίας συνδρομῆς.

ΠΑΣΑ ἐπιστολὴ μὴ ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπιγράφονται οὕτω :

Πρὸς τὸν Ἄρ. Βαμπᾶν συντάκτην τοῦ περιοδ. συγγράμ. « Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. »
Εἰς Ἀθήνας.

Αἱ περιέχουσαι γράμματα ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ ᾖναι ἐπὶ συστάσει.